

VÁRNEGYED

A Budavári Önkormányzat Lapja - II. évfolyam I. szám, 1997. január 17.

Karácsonyi ajándék rászorulóknak

A Budavári Önkormányzat idén is sokat áldozott arra, hogy a karácsonyi ünnepeket szebbé tegye a nyugdíjasok és a gyermekes családok számára. A már hagyományosnak tekinthető ajándékkacsiot idén is a népjóléti iroda szervezte és bonyolította le. Ez az akció azonban több szempontból is különbözött az eddigiektől. Az 1995. decemberében megalkotott új szociális rendelet tette le 1996-os karácsonyi ajándékosztás alapjait. Az akcióban résztvevők körét pontosan behatárolta, a részvételt pedig joggá emelte. A karácsonyi juttatásban résztvevők köre jelentősen bővült: míg tavaly például 473 gyermek kapott 6.000 forintot az idén már 852. Étkezési utalványhoz tavaly 535 - az idén pedig 1066 nyugdíjas jutott. Az iroda tavalyi éves költségvetése 110 millió forint volt, aminek 10 százalékát fordította karácsonyi akcióra. Így az 1996-ban e célra fordított összeg majdnem kétszerese volt az egy évvel korábbiak.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ebben az évben szigorúbb lesz a vári behajtás rendje

Falfirkáló fiatalokat fogtak a polgárőrök a kerületben

A közeljövőben várhatólag megváltozik a vári behajtás rendszere, valamint az önkormányzat támogatást nyújt a falfirkák elleni hatékony védelemhez. E két fontos témáról Fitos Péter az önkor-

mányzat építési irodájának főtanácsosa adott tájékoztatást a kerületi polgárokat is érintő változásokról. -Úgy hírlík, hogy újfajta belépő készül a Várba való behajtás engedélyezésére. Mikor lép

életbe az új rendelet, miért volt rá szükség? -Várhatóan ez év április elsején lép hatályba a rendelet, hiszen vezetői szinten már megtörtént a döntések meghozatala. Azért volt rá egyébként szükség,

mert a felmérések szerint a Várban közlekedő járművek legalább 40 százalékának nem volt engedélye, ekkora forgalmat pedig már ez a terület nem bír el. Valamit tenni kellett. (Folytatás a 3. oldalon)

Máltai mentők a Fortuna utcában

A máltai mentés Magyarországon 1990-ben indult meg a Máltai Lovagrend által biztosított VW Transporter-típusú mentőgépkocsival, önkéntes személyzettel. Ezt követően az MMSZ is elindította mentőszolgálatát, Mercedes típusú gépkocsikkal, amelyeket az UNCD nevében Csilla von Boeselager adományozott. 1993-ban a két szervezet egységes szolgálattá fuzionált (MMSZ Mentőszolgálat) dr. Korzenszky László vezetése alatt. A mentőszolgálatot (esetellátási rohamkocsi-szolgálat) 1993. november 12. óta az Or-

szágos Mentőszolgálattal kötött megállapodás alapján végezzük Budapesten. (Jelenleg heti 3x24 órás rohamkocsi szolgálatot látunk el az OMSZ irányítása alatt.) Rohamkocsinkat az OMSZ irányítja, üzemenyagot és fogyóeszközöket térít. A dolgozók önkéntesek, munkájukat anyagi ellenszolgáltatás nélkül látják el. A betegszállítást bel- és külföldre eddig szintén önkéntesekkel végeztük, alkalmi megkeresések alapján, a beteg által térített kilométer-költség ellenében, vagy - különösen erdélyi szállítások esetében -

karitatív szellemben. 1997 januárjától a betegszállítás is rendszeressé vált. Diszpécserközpontunk számára a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége biztosít helyet a Várban, a Fortuna utca 10. alatti házában. A diszpécser munkanapokon 8-16 óráig személyesen, vagy a 214-36-58-as számú telefonon veszi fel a betegszállítások megrendelését. A központ létesítéséhez a Budavári Önkormányzat is támogatást adott. A szolgáltatás beindulásának alkalmából január 6-án rendezett összejövetelen Katona Tamás polgármester is részt vett.

K. L.

Küldöttség utazik Olaszországba

Budavári Önkormányzat - Capestrano: testvérvárosi kapcsolat

A képviselő-testület döntése alapján újabb partnerral bővült a Budavári Önkormányzat testvérvárosainak köre. A legifjabb testvér az olaszországi Capestrano városa, mely Rómától délre, az Abruzzo-hegység dombvidékén fekszik. Mivel a capestranoiak is a kapcsolat kiépítése mellett döntöt-

tek, a két önkormányzat vezetői Olaszországban találkoznak. Január 22-27. között a Budavári Önkormányzat küldöttsége Capestrano-ba látogat. A küldöttség tagjai: Katona Tamás polgármester, Kiszely István alpolgármester, Józsa Fábian jegyző és Szörényi László Magyarország volt római nagykövete.

A kisváros neve a magyar történelemből is jól ismert, hiszen itt született Kapisztrán János, akinek emlékét tér és szobor is őrzi a Budai Várban. A szentté avatott ferences szerzetes által vezetett kereszties sereg hatalmas szerepet játszott 1456-ban Nándorfehérvár védelmében és a török elűzésében.

Mindszenty József boldoggáavatási pörének jelenlegi állásáról tart előadást P. Szőke János. A Lánchíd Kör „Pillanatok térben és időben” című sorozatának idei első összejövetelére a Magyar Kultúra Alapítvány I. Szentháromság tér 6. sz. alatti székházában január 20-án, hétfőn, 18 órakor kerül sor. A színhely a várbusszal közelíthető meg.

Tabáni sikerek tájfutásban

A Tabáni Spartacus Sport és Környezetvédő Egyesület idén is megrendezte nemzetközi tájfutó versenyét, az Őszi Spartacus Kupát. E világraszóló versenyen 37 kategóriában közel 1200 sportoló indult. A H 21 Elit csapatban svájci világbajnok váltó győzött. A 2-6. helyezést is külföldiek szereztek meg. 9. lett a magyar háromszarvas junior világbajnok, *Damanyik Gábor*, s csak 10. a svéd kétszeres egyéni világbajnok, *Jörgen Martensson*. A D 21 Elit kategóriában *Oláh Katalin*, kétszeres magyar világbajnok nyert. A Tabáni Spartacus Sport és Környezetvédő Egyesület több jó helyezést ért el. Ezek közül is kiemelkedik a 18 évesek között *Szuroni Márta* 3. és *Gyalog Zsuzsa* 6. helyezése. A rendkívül erős nemzetközi mezőnyben elért sikerhez gratulálunk! **Vecsey András**

Kedves Szülők!

Szeretnénk, ha az Önök gyermeke is megismerkedne a tájfutással, ezzel a szép, érdekes és igen változatos, szellemi és fizikai igénybevételt jelentő sportággal. Biztosak vagyunk benne, hogy meg fogja kedvelni. Egyesületünkben 1996. év szeptemberében indult kezdő tájfutó csoport, melyet ezúton szeretnénk tovább bővíteni. Edzéseket tartunk: kedden és csütörtökön 17.00 órától a Tabánban (öltözési lehetőség az Attila út 2. sz. alsorsói öltözőnkben), szerdán a Petőfi Gimnázium tomatermében 18.00-19.00 óráig (toma, játék), szombat délelőttönként a Csillebérci Ifjúsági Szabadidő Központból indulva futás, kirándulás (téli száncokzás, sielés) a budai helyeken.

Tagdíj: Havi 250,- Ft, melyért a fenti heti 4 edzést biztosítjuk (öltözési, tisztálkodási lehetőséggel együtt.)

A foglalkozásokat havi program szerint két edző vezeti. További információt, tájékoztatást is ők adnak személyesen a fent megjelölt helyen, vagy (este) telefonon.

Vass László: 1380 378, Csipi Erzsébet: 2464 428

Szeretettel várjuk Önöket a gyerekekkel együtt, kedden vagy csütörtökön 17.00 órakor a tabáni öltözőnkben vagy szerdán 18.00 órakor a Petőfi Gimnázium tomatermében. Tabáni Spartacus Sport és Környezetvédő Egyesület Budapest, I. Attila út 2. (alagsor, a teniszpályával szemben)

Tűzoltás, mentés 1996-ban

A fő okok: nyílt láng, elektromosság

A Fővárosi Tűzoltóság I-II. és XII. kerületi Parancsnokságának kimutatása alapján 1996-ban az I. kerületben 84 esetben vonult ki a Tűzoltóság tüzeset és 53 esetben műszaki mentés miatt. A tüzesetek legtöbbször nyílt lángból keletkeztek (37 eset), de 15 alkalommal elektromos energia, 4 esetben pedig hőtermelő berendezés okozta a tüzet, 21 alkalommal téves jelzésre kellett kivonulniuk a tűzoltóknak. A műszaki mentések legtöbbször közúti balesetek miatt voltak szükségesek (12 esetben), 5 alkalommal elemi csapás, háromszor épületomlás és egyszer vízkár miatt hívták a Tűzoltóságot. A közlekedési eszközökből kifolyt üzemanyag miatt 7 esetben kellett kivonulni, 4 alkalommal pedig életet mentettek a tűzoltók.

A Tűzoltóság felhívja a lakosság figyelmét, hogy tanulmányozzák az 1996. évi 31. törvényben leírt magánszemélyek tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatait.

15. § (1) A magánszemélyeknek meg kell ismerniük és meg kell tartaniuk, illetőleg meg

kell tartatniuk a tulajdonukban, használatukban lévő épületek, lakások, járművek, gépek, berendezések, eszközök és anyagok használatára és működtetésére vonatkozó tűzmelegelőzési szabályokat.

(2) A magánszemélyek kötelesek gondoskodni az (1) bekezdésben felsoroltaknak a jogszabályban, kötelezően alkalmazandó szabványban meghatározott tűzvédelmi felülvizsgálatáról és biztosítani a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét.

16. § A magánszemélyeknek meg kell ismerniük a tüzesetek és műszaki mentést igénylő balesetek, káresek jelzésével, továbbá a tűz oltásával és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeiket.

17. § A magánszemélyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a nevelésük, felügyeletük alatt álló személyek a 15. § (1) bekezdésében foglalt tűzvédelmi ismereteket megszerezzék és tevékenységük során ne okozzanak tűz vagy tűzveszélyt.

B. T. R.

Hírvilág

-Az önkormányzat dolgozóinak kívánt boldog karácsonyt és sikeres újévet Katona Tamás polgármester december 20-án, az önkormányzat épületében rendezett polgármesteri fogadáson.

-*Goór Nagy Mária színtanodájának növendékei is felléptek azon a rendezvényen, mellyel a kisebbségi kultúra ápolására hivatott Napház központot avatták fel január 10-én.*

-Orosz János festőművész és Orosz Gergely szobrászművész tárlata tekinthető meg

az ART-X Galériában, mely a Budapest Hilton Hess András tér 1-3. alatti épületében van.

-*Hídmúzeummá alakítják a Szabadság hid jobb oldali vámházát, mely eddig hajléktalanoknak adott szálláshelyet.*

-Kiszely István alpolgármester köszöntötte a kerületi polgárok képviselőit azon a műsorral egybekötött fogadáson, melyet a Budavári Önkormányzat és a Magyar Kultúra Alapítvány rendezett karácsony és szilveszter alkalmából 1996. december 19-én.

A kiemelt lakóövezetek utcajegyzéke

1. Budai Vár területén

Anna utca
Balta köz
Bécsi kapu tér
Dárda utca
Dísz tér
Fortuna utca
Hajadon utca
Kard utca
Móra Ferenc utca
Nőgyelet utca
Országház utca
Petermann bíró utca
Szentháromság tér
Szentháromság utca
Táncsics Mihály utca
Támok utca
Tóth Árpád sétány
Uri utca

2. Naphegyhez tartozó utcák

Avar utca
Ág utca
Czakó utca
Derék utca

Dezső utca
Fém utca
Fenyő utca
Galeotti utca
Lisznyai utca páratlan számú oldala
Naphegy tér
Naphegy utca 31-től végig
Nyárs utca
Orvos utca
Párduc utca
Piroska utca
Róka utca
Tigris utca

3. Gellért hegy területén

Alsóhegy utca
Bérc utca
Berényi utca
Harkály utca
Kocsány utca
Mihály utca
Orom utca
Sánc utca
Számadó utca
Szirom utca
Sziertes utca
Tündérlaki mélyút

4. Dunapart

Lánchíd utca Gróza Péter rakpart Bem rakpart, valamint a rakpartokat érintő terek, illetőleg az oda torkolló utcák saroképületeinek Dunára néző lakásai

Műemléki védettségű épületek

Budavár területén:

1. Bécsi kapu tér 1.
2. Bécsi kapu tér 5.
3. Bécsi kapu tér 6.
4. Bécsi kapu tér 7.
5. Dísz tér 3.
6. Dísz tér 7.
7. Dísz tér 10.
8. Dísz tér 13.
9. Fortuna utca 5.
10. Fortuna utca 6.
11. Fortuna utca 8.
12. Fortuna utca 10.
13. Fortuna utca 12.
14. Fortuna utca 13.
15. Fortuna utca 14.
16. Fortuna utca 17.

17. Hess András tér 3.
18. Kard utca 4.
19. Országház u. 2.
20. Országház u. 5.
21. Országház u. 7.
22. Országház u. 8.
23. Országház u. 9.
24. Országház u. 10.
25. Országház u. 11.
26. Országház u. 13.
27. Országház u. 18.
28. Országház u. 20.
29. Országház u. 22.
30. Országház u. 23.
31. Országház u. 24.
32. Országház u. 26.
33. Szentháromság utca 5.
34. Szentháromság utca 7.
35. Táncsics Mihály utca 3.
36. Táncsics Mihály utca 5.
37. Táncsics Mihály utca 12.
38. Táncsics Mihály utca 16.

39. Táncsics Mihály utca 21.
40. Táncsics Mihály utca 23.
41. Táncsics Mihály utca 24. (Fortuna u. 21.)
42. Táncsics Mihály utca 26.
43. Táncsics Mihály utca 27. (Babits köz 3.)
44. Támok u. 5.
45. Támok u. 6.
46. Támok u. 10.
47. Támok u. 13.
48. Uri utca 6.
49. Uri utca 13. (Támok u. 14.)
50. Uri utca 17.
51. Uri utca 18.
52. Uri utca 19.
53. Uri utca 20.
54. Uri utca 24.
55. Uri utca 31.
56. Uri utca 32.
57. Uri utca 33.
58. Uri utca 34.
59. Uri utca 35.
60. Uri utca 36.

61. Uri utca 37.
62. Uri utca 38.
63. Uri utca 40.
64. Uri utca 47.
65. Uri utca 48-50.
66. Uri utca 52.
Váron kívüli:
1. Attila út 15.
2. Batthyány tér 3. (Gyorskocsi u. 5.)
3. Batthyány tér 4. (Gyorskocsi u. 3.)
4. Batthyány utca 25.
5. Corvin tér 2.
6. Corvin tér 3.
7. Donáti utca 32.
8. Döbrentei utca 9. (Apród u. 10.)
9. Döbrentei utca 15.
10. Döbrentei utca 17.
11. Fő utca 3.
12. Fő utca 5.
13. Fő utca 20.
14. Iskola utca 14.
15. Pala utca 8.
16. Szalag utca 18.
17. Szalag utca 20.
18. Szarvas tér 1.

Ebben az évben szigorúbb lesz a vári behajtás rendje

Falfirkáló fiatalokat fogtak a polgárőrök a kerületben

(Folytatás az 1. oldalról)

-Milyen lesz az új rendszer?

-A Várba három helyen lehet behajtani és két helyen kijönni. Itt fizikai forgalmi akadályokat telepítünk, magyarul sorompót. Az eddigi piros papírlapos behajtási engedély helyett, ezentúl minden arra jogosult, egy hamisíthatatlan mágneskártyát kap, amellyel működtetni tudja a sorompót. A rendszer annyira intelligens, hogy ki tudja szűrni a csalókat is, tehát csak az a gépjármű tud majd behajtani vele, amelyikre kiállították. A mentők, a tűzoltók, a rendőrség, a buszok természetesen továbbra is ingyen, korlátozás nélkül behajthatnak.

-Taxik, turisták, turistabuszok?

-A taxik minden alkalommal kapnak egy egyéni behajtási engedélyt, ezzel azonban fél órán belül el kell hagyniuk a Vár területét, különben fizetniük kell. A turisták, és a buszok számára fizető parkolókat alakítottunk ki.

-Kik kaphatnak állandó behajtási engedélyt?

-Önkormányzatunktól azok a várban állandó bejelentett lakcímmel rendelkező lakosok, akiknek birtokában személygépkocsi van, családonként egy behajtási engedélyt 1000 forintos illeték ellenében kapnak. A hat fő feletti családok még egy újabb behajtási engedélyt is igényelhetnek. A Várban működő intézmények a Fővárosi Önkormányzattól kérhetnek behajtási engedélyt.

-Mi van, ha egy családban több autó is van, vagy pedig úgymond cégautóval rendelkeznek?

-Ez esetben a rendelet szerint, lehetőségük van autónként 75000 forintért vásárolni egy évre szóló, állandó engedélyt. Ezt cégautó esetében például költségként le is lehet írni.

-Más módon nem hajthat be?

-De igen. Például a Hiltonban lakók, vagy az odalátogatók, csak jelentős árat kell majd értenetni.

-Lgyéb mentesség, rokkantaknak, nyugdíjasoknak?

-A fővárosi rendelet nem tartalmaz egyéni mentességet. Aki nem rendelkezik behajtási engedéllyel annak fizetni kell. A jogosulatlan behajtók pedig nagy összegű bírságra számíthatnak.

-A jogosultak mikor és hol igényelhetik az új behajtási engedélyt?

-Ameddig az új beléptető rendszer nem működik, addig az 1997-re szóló, már jelenleg is kiválható engedéllyel lehet behajtani. Ezt január 6-tól adjuk ki. A mágneskártya kiváltásának feltételei: személyi igazolvány, forgalmi engedély bemutatása, valamint 1000 forintos illetékbeleg.

-A falfirkálások elleni védekezésről mit tud mondani a kerületi lakosoknak?

-Az önkormányzat úgy döntött, hogy támogatást nyújt az épületek falfirkálás elleni védelméhez. Szükség is volt erre, hiszen az új és a régi házakat egyaránt gyakran csúfítják így elkerületünkben. Egy Kft. biztosítani tud olyan, bármely falra fölvihető anyagot, amelyre hiába szórnak festéket, az nem tud beivódni, tehát lemosható, tisztítható.

-Ezzel minden probléma orvosolható?

-Nem, hiszen nem csak a falfirkálások okoznak gondot, hanem általában a fiatalok, sőt néha kiskorúak által elkövetett vandalizmus, rongálás is.

-Ez ellen hogyan tudnak védekezni?

-A Polgárőrség segíti a Rendőrséget. A tapasztalataink biztatóak, hiszen az elmúlt időszakban több rongáló fiatalot a polgárőrök értek tetten és állítottak elő. Sajnálatos, hogy a tettenértek között van például - név nélkül mondhatom - egy ismert operarendezőnk fia, sőt több kerületi iskolánk növendéke is.

-A falfirkálás elleni védekezésre szánt támogatásért hol és mikor lehet jelentkezni?

-Erről is a kerületi újságban idejében értesítjük a lakosságot.

K. K.

Idén drágábban utazhatunk külföldre

Az 1996. évi LXXXV. törvény 1997. január 1-jétől hatályon kívül helyezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény Melléklete IX. címének 1. pontját. A törvénymódosításnak megfelelően az eljárás illetéke 1997. január 1-jétől a következőképpen alakult:

- Az útlevél kiadásával kapcsolatos eljárás illetéke 4000 Ft. Azon polgárok esetében, akik a kérelem benyújtásának időpontjában a 18. életévüket nem töltötték be, illetve elmultak 70 évesek, változatlanul 1000 Ft marad az illeték.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy öt évnél hosszabb érvényességi idejű utiokmány a külföldre utazásról és az útlevélről szóló, jelenleg hatályos 1989. évi XXVII. H. törvény alapján nem igényelhető.

- Miután a jelenlegi törvénymódosítás az 1990. évi XCIII. törvény Melléklete IX. címének további rendelkezéseit nem érintette, így változatlanul 3000 Ft marad a rendszeres külföldre utazással járó munkakör ellátásához szükséges, a munkáltató által a dolgozó részére kért az ún. második magánútlevél igénylésével kapcsolatos eljárás illetménye.

A jelenlegi jogi szabályozás kimondja, hogy a

megsemmisült, elveszett vagy utazásra más módon alkalmatlanná váló útlevél helyett kiállított új okmányért az alapeljárás kétszeresét kell fizetni.

Az egységes jogalkalmazás érdekében:

- megsemmisültnek vagy utazásra más módon alkalmatlannak kell tekinteni azt az okmányt, amely bármilyen módon megrongálódott. Így pl. hiányzik belőle oldal, kimosták, elmosódottá vált a fénykép, elégett, vagy amely helyett tulajdonosa azért kér újat, mivel az valamely állam engedély nélküli munkavállalás miatti kiutasító bélyegzőjét tartalmazza;

- elveszett és még érvényes útlevél helyett kiállított új okmányért akkor kell a felemelt illetéket lerovatni, ha azt tulajdonosa önhibájából, neki felróhatóan a gondatlan őrzés miatt vesztette el. Pl. utiokmányát telefonfülkében hagyta, költözés után nem találja, stb.;

- nem tartozik ebbe a kategóriába, s ezért csupán az alapeljárás illetményét kell megfizetnie annak, aki hiteltérdemlően - a rendőrség vagy külképviselet által felvett jegyzőkönyvvel - igazolni tudja, hogy akár Magyarországon, akár külföldön kirabolták, pl. lakását vagy gépjárművét feltörték, stb. és az említett esemény kapcsán útlevélét eltulajdonították.

Lapszél

Rosszkezdünk tele itt szürkellik körülöttünk, s nem tudni mikor változtatja tündöklő nyárrá York napsütése. Most csak a szürkesség és a tél a biztos. Tudom, hogy a nyirkos, fázós hideg amúgy sem alkalmas kedvderítésre, ám tartok tőle: nem az évszak az igazi bajunk. Időjárás ugyanis mindig volt, van és lesz, időtlen idők óta ősz után tél, tél után pedig tavasz következik. Nem a mínuszok, nem a hőmérő higanyszálának időnkénti zuhanása okozza a gondot. Hanem mindaz, ami ezt az amúgy sem kedvderítő időszakot szomorkássá, néha már-már kilátástalanná teszi.

Ami a lelkiunket leginkább nyomja, arról nem az időjárást szabályozó égiek tehetnek.

Nem ők emelték ugyanis a benzin árát, aminek következményeként szinte minden megdrágul, amire szükségünk lehet. Igencsak a földi hatalmak szökkenették fel a tej és a tejtermékek árát, s tettek még megfizethetlenebbé a gyógyszereket, a fűést, az elektromos áramot, a gázt.

Nem ez az a hely, ahol közgazdasági fejtegetésekbe lenne érdemes bonyolódni, bizonyítandó vagy éppenséggel cáfolandó a megélhetés további nehezedeésének hivatalos magyarázatát.

Van ugyanis egy pont, s ezen már elég régen túlléptünk ebben az országban, amikor a még oly tetszetős észervek sem érhetnek sokat. Akkor érünk ehhez a ponthoz, amikor hovatovább a pusztaság létért kell küzdeni, amikor csupán a fennmaradás az elérendő cél.

Tartok tőle, elérkezik az a pillanat, amikor a még oly tiszteltetelmélt erőfeszítések is hatástalanok lesznek, amit egyes önkormányzatok, köztük a budavári is tesznek sokak sanyarú sorsának enyhítéséért.

Elismerésre méltó a karácsonyi ajándékosztás. Ténylegesen nagyszerű, hogy a diákok kakaót és kávékat kapnak ebben a kerületben. De nem tartom kizártnak, hogy most már az öregeknek is adni kellene mondjuk egy fél liter tejet.

És mi mindent kellene még „központilag” megcselekedni ahhoz, hogy - különösen a kisgyermekesek és az öregek - valamennyire is elfogadhatóan éljenek. Ebben a kerületben, ahol különösen sok az idős ember, hatványozódva jelentkezhetnek a nehézségek.

A minap azt olvastam egyik napilapunkban, hogy a legfrissebb vizsgálatok szerint, továbbra is Magyarország Európa legreménytelenebb népe. Az sem újdonság, hogy itt a legalacsonyabb az átlagéletkor.

A szerkesztőségben elég gyakran fordulnak meg idős emberek. Az öreg úr házassághirdetést hoz. Mindenekfelett csekély nyugdíja kiegészítését várja és nem néhány szép alkonyi évet az esetleges házasságtól. Az idős hölgy, nyelvtanár, 18 ezer forint nyugdíjall korreptálást akar hirdetni, de megretten a lehetőségtől: többbe kerül a hirdetés, mint eddig. Nem sokba, csak többbe.

Naponta szembesül az ember a rosszkezdű tél megannyi jelével. A baj csak az, nem tudni mikor érkezik a tavasz. S ha érkezik, mit hoz majd magával. Igaz, feltétlenül lesz néhány hónap, amikor legalább fűtenünk nem kell.

Manapság már ez is valami.

De mikor jön York napsütése? Speidl Zoltán

Három alpolgármester két évről

Mélygarázsok, működő iskolák, megszépülő Várbazár

Az elmúlt évi tevékenységükről, sikereikről, eredményeikről, gondjaikról, valamint 1997-es terveikről kérdeztük a Budavári Önkormányzat alpolgármestereit:

Bérczy Antal
(MDNP)

-Az elmúlt időszak első fele az előkészítés ideje volt. Ekkor alapoztuk meg fejlesztési elképzeléseinket, amelyeket a következő két évben szeretnénk valóra váltani. Az előkészítés szakaszának legnagyobb eredménye, hogy sikerült stabilizálni az önkormányzat pénzügyi helyzetét. A választások után hatszázmillió forint hitel és többszáz milliós költségvetésen belüli visszapótlási kötelezettséget kellett teljesíteni, és ennek csaknem teljes mértékben

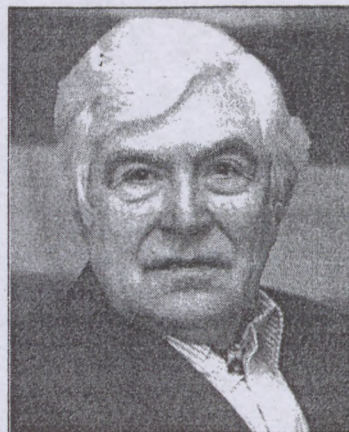
eleget tettünk. A pénzügyi stabilizálás része volt az önkormányzat intézményeinek gazdasági felülvizsgálata, mivel az egyre csökkenő állami támogatást önkormányzati forrásokból kellett pótolni. Ez a feladat kétirányú volt: egyrészt az intézmények gazdasági működésének felülvizsgálata és a működés költségeinek csökkentése - amelynek eredményei 1997-ben már tapasztalhatók -, másrészt a hiányzó források biztosítása - lehetőség szerint nem a vagyon feladásából. Az 1996-os zárómérleg elfogadásáig elkészül a vagyonmérlegünk, amelynek alapján lehetőség nyílik a vagyongazdálkodási koncepció kidolgozására és va-

gyonnal való tudatos gazdálkodásra. Mindaz, ami eddig történt alapja egy hosszú távú gazdasági koncepció kialakításának, amelynek célja a kerület gazdasági függetlenségének megteremtése. Hozzákezdünk a kerület épületeinek, közterületeinek felújításához, a félbehagyott beruházások befejezéséhez. Ez év közepéig elkészül a Hattyúház, amelynek üzlelteti és szolgáltatásai javítani fogják a kerület közellátását. A Déli pályaudvari irodaház kivitelezése márciusban kezdődik. Az irodák mellett itt is számos üzlet kap majd helyet. Lakóház-felújítási programunk annak felismerésén alapul, hogy a lakásokat megvásárlóknak a jelenlegi gazdasági viszonyoknak megfelelő jövedelmükből kell ingatlanukat felújítani. Ez képtelenség, ezért folytatni kívánjuk programunkat, amelynek során eddig 410 ház homlokzatát újítottuk fel. Feladatunknak tekintjük a felújított házfalak megvédését is. Ennek érdekében ezeket az épületeket három méter magasságig önkormányzati költségen antigrafiti-bevonattal látjuk el. Jó lenne, ha a falfirkálás megakadályozását a házak lakói, a polgárok is szívügyüknek tekintenék. Az önkormányzati lakások felújításának meggyorsítása érdekében elkezdődik a Gyorskocsi utca 6. szám alatti foghíjtelek beépítése. Itt egy hatemeletes lakóház épül, itt kívánjuk ideiglenesen elhelyezni a kiűréssel felújításra kerülő házak lakóit. Februárban bírálja el a testület a mélygarázsok építésére beérkezett pályázatokat. Eredményes pályázat esetén 1998 végéig megépülnek a mélygarázsok a Déli pályaudvaron, a Lovas úton és a Corvin téren. Az egyház által visszaigényelt, jelenlegi polgármesteri hivatal 1998 első félévében felköltözik a volt Állami Nyomda Kapisztrán téri épületébe. Az ingatlan és a helyreállítás költségeit az egyház és a kormány közötti megállapodás alapján az állami költségvetésből kell biztosítani. Szeretném, ha az új Város-háza megépülésével együtt befejeződne a Polgármesteri Hivatal és a Házgondnoksági Kft. szervezeti átalakítása. Az átalakítás csak ki-

indulópontja a szervezet és az ügyintézés hatékonysága javításának, ennél is fontosabb, hogy a házgondnokságnál és az önkormányzatnál valójában megvalósítsuk a sokat emlegetett szemléletváltást.

dr. Kiszely István
(KDNP)

-Népjólét, oktatás, kultúra, egyházak: ezek tartoznak hozzám. Mivel nagyoló terveim egyáltalán nem voltak, semmi olyan nem volt, ami ne valósult volna meg. Jelentős eredménynek tartom.

hogy egyetlen iskolánkat sem zártuk be, egyetlen pedagógusunkat sem bocsátottuk el. Sőt, a Szent Benedek iskola gyarapodott négy osztállyal. Két igazgató csere volt az évben. Mindkét esetben az élet igazolta, hogy a legjobbakat választottuk. Az év folyamán, minden iskolás gyermek minden tanítási napon kapott egy kakaót és egy kiflit, hogy éhesek ne maradjanak. A népjólét területén az idén megszüntettük a kérvényezés gyakorlatát, hiszen ami jár, azt igényelni kell. Nálunk például nem kérvényezni, hanem igényelni kell a nyugdíjasnak azt, amit egy élet munkájával megszolgált. Jelentős beruházással fölújítottuk a fogorvosi rendelőt is. Mondhatjuk, hogy a fővárosban sehol annyi kulturális rendezvény nem volt, mint az első kerületben. Nem is tudom, hogy emeljem ki a legjelentősebbeket, hiszen a fontosabb kulturális eseményeink listája több, sűrűn tele írt oldalt tesz ki. Amelyekre nagyon szívesen emlékezem vissza: 1996-ban ötödször rendeztük meg a Budapesti farsangot, amely idén is lesz februárban, játékonysági koncert, az első díszpolgári cí-

mek kiadása, harangszentelés a Kapisztrán téren, Tabáni Diákfesztivál, Dreher Napok, Világfalu Fesztivál, hogy csak néhányat említsék a listáról.

Az egyházakkal a hagyományosan jó kapcsolataink vannak, s ez gyümölcsöző együttműködést eredményezett tavaly is.

-Mondhatjuk, hogy az elmúlt év tehát alpolgármester úr sikeres éve volt?

-Problémák mindig vannak. De sikerült naprakészen dolgoznunk a népjóléti osztállyal. Mindenből lelkiismereti kérdést csináltunk, s addig nem nyugodtunk, amíg a lakosság számára a legjobb megoldást meg nem találtuk.

-Idei tervek?

-Akkor leszünk sikeresek, akkor dolgozunk jól, ha működik a kerület, ha a kerületi nyugdíjasoknak legalább egy hajszállal jobb lesz mint tavaly, ha legalább részben mindenki megkapja azt, ami neki.

Dr. Nagy Gábor Tamás
(Fidesz-MPP)

-Mely területek tartoznak önhöz?

-Lakás-, helyiséggazdálkodás, vagyongazdálkodás. Amiről mindenképp beszélni kell, az a Várbazár ügye, amely hosszú csipkerózsika álom után végre megoldódni látszik. Munkánkkal sikerült a kormány és a köz figyelmét erre az épületre irányítanunk, s a kormány ez évi költségvetésében már szerepel a Várbazárra szánt több száz millió forint is.

-Mi volt ebben az önkormányzat szerepe?

-Az, hogy sikerült az épületre föl hívni a figyelmet. Sikerült pénzt, befektetőket keresni a rendbetétel

éhez. Egyébként az önkormányzat hasznosíthatja bérbeadással az épületet.

-Milyen állapotban vette át az Ön által felügyelt feladatköröket?

-Az örökség, amit ezeken a területen kaptunk nyomasztó volt:

A Budavári Önkormányzat 1997. február 4-én 17 órakor az I. kerület Dezső utcai Zeneiskolában (Dezső u. 8.) lakossági fórumon mutatja be a Dobozyvár és környéke, valamint a Naphegy részletes rendezési tervét. A fórumon Aczél Péter kerületi főépítész ismerteti a programot. A tervek ügyfélfogadási időben tekinthetők meg a polgármesteri hivatal I. em. 30. sz. szobájában.

Tisztelt Szerkesztőség!

Engedjék meg, hogy lapjukon keresztül mondjunk köszönetet az I. kerületi Önkormányzatnak, hogy társasházunknak támogatást adott az elvégzendő és szükséges munkák finanszírozására. Ugyanakkor köszönettel tartozunk Oláh György mérnök úrnak, aki messzeemenőleg nagy türelemmel segítette munkánkat. Mind az 1995, mind az 1996. évben egyszerűen állt mellénk, ha problémáink adódtak. Köszönetünket fejezzük ki Gábris Imre mérnök úrnak, aki mint önkormányzati megbízott, sokszor és igen odaadóan segítette munkánkat.

*Tisztelettel: Nagy Gyuláné
közös képviselő Derék utca
19. sz. alatti Társasház*

nem volt működő vagyontáster, különböző hivatali részlegek, különböző adatbázisokkal, néha eltérő jogszabály értelmezésekkel dolgoztak. Messze voltunk az egységes önkormányzati hivatal ideális modelljétől. Többek között ezért döntöttünk tavaly a polgármesteri hivatal átszervezéséről. A lakásosztály, a lakosság és a Házgondnoksági Kft. közti bonyolult, sokszor áttekinthetetlen viszonyrendszert kellett átalakítanunk. A hivatal átszervezésével létre kellett hoznunk egy egyszerűbb, átláthatóbb struktúrát, amely jobban szolgálja mind a kerületi lakosság, mind az önkormányzat érdekeit. Mi azt reméljük, hogy az év végére kialakult szerkezet megfelelő lesz.

-Melyek az ideai tervei?
-A Várbazár ügyének végleges megoldása. A Viziváros, mint jövődi budai belváros arculatának megújítása, továbbalakítása. Ebből a városrészből, szeretnénk egy üzleti, kereskedelmi, illetve banknegyed létrehozni. A Fő utcából egyfajta budai Váci utcát csinálni. A Várfokegyház környékén például galéria negyed fogunk kialakítani. Szeretnénk, ha az idén beindulnának ezek a programok, valamint továbbvinni a hosszú távú gondolkodást. Legnagyobb szabású tervünk azonban még mindig az önkormányzat tulajdonában lévő nem lakás célú helyiségek - üzletek, irodák - elidegenítésének befejezése a működő vagyonhasznosítás megteremtése. Mindezt a vállalkozók és az önkormányzat érdekeinek megfelelően.

Kempf Károly

Az óév utolsó testületi ülése

Sikertelen aljegyző választás - költségvetési koncepció 1997-re

Közel nyolc órnyi tanácskozással búcsúztatta az óévet december 19-én a képviselő-testület.

Az eredetileg 16 pontos napirendi javaslatból ugyan néhány pont kikerült, ám több olyan téma is volt, amely hosszas vitát, eszmecserét váltott ki.

Az első napirendi pont, az aljegyzői állás betöltésére kiírt pályázat elbírálása volt. Noha a jelöltet, dr. Winkler Zsuzsannát, mint az önkormányzat egyik legrégebbi dolgozóját mindenki ismeri, munkájáról pedig mondhatni kivétel nélkül minden képviselő elismeréssel nyilatkozott,

a jelölt nem kapta meg a szükséges többséget. A sikertelen szavazás oka az ellenzék szerint: az előterjesztést későn kapták kézhez, s ezen az sem változtat, hogy nem egy számukra ismeretlen személy sorsáról kellett döntenük.

A testület foglalkozott az önkormányzat 1997-es költségvetési koncepciójával, noha ennek előkészítésekor számos, a költségvetést meghatározó tényező, például az állami támogatás mérté-

ről. A számos észrevételre adott válaszában Katona Tamás polgármester kijelentette: koncepció jó (ezt egyébként a szavazás végeredménye is igazolja látszik). A hiteles vagyontáster kérdése - Gecse Gábor (SZDSZ) vetette fel - pedig elmondta, amikor ezt az önkormányzatot megválasztották, készítették

„nem követhető az önkormányzatok körében kialakult gyakorlat, hogy az intézmény-működtetés állami támogatással finanszírozott részén, valamint önkormányzati működési bevételein felül az önkormányzati vagyontáster értékesítéséből képződő bevétel is részét képezze a működtetéshez szükséges forrásoknak.”

A koncepciót nagy többséggel fogadta el a testület.

A vita során számos, megfontolandó javaslat vetődött fel, egyebek közt a hiteles vagyontáster elkészítésének igénye, de szó esett a Maros utcai rendelő támogatásáról csakúgy, mint a kultúra, a sport, a képzés-továbbképzés kérdéseiről.

Támogatás közalapítványoknak

A Budavári Önkormányzat képviselő-testülete döntése alapján a következő közalapítványok részesülnek támogatásban.

1. Közbiztonsági Közalapítvány: (forrása az 1995. évi jóváhagyott pénzmaradvány) 2 millió 500 ezer forint
2. Budai Vároltalmazó Közalapítvány: (forrása az általános tartalék) 2 millió 500 ezer forint.
3. Márai Sándor Kulturális Közalapítvány: (forrása az általános tartalék) 1 millió forint.

gyonleltár elkészítésén dolgozik, ami januárban el is készül. Megkezdődött a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról és elidegenítéséről szóló rendelet-tervezet vitája is. A vita nem zárult le, a január 31-i testületi ülésen folytatódik, s a eredmények szerint pont is kerül a nagy horderejű kérdéskör végére. (A rendelet-tervezetről, annak háttéréről dr. Józsa Fábrián jegyzővel készített interjúnk a lap 7. oldalán olvasható. A

Vizsgálati jelentés a Művelődési Házzal

Elkészült az I. kerületi Művelődési Ház „alaptevékenységén felüli tevékenysége során átvett pénzeszközök pénzügyi elszámolásáról” szóló vizsgálati jelentés. Ebben, összefoglalóan ez áll: „A Művelődési Ház saját bevételei, illetve az önkormányzati támogatás összege a Ház fenntartási költségeire és a dolgozók juttatásaira elegendő, minimális lehetőséget adva az alaptevékenységéhez tartozó különböző rendezvények lebonyolításához. Az idei évben vállalt és megtartott nagyszabású rendezvények csak szponzori támogatással és különböző pályázatokon való részvétellel valósulhattak meg.

A Művelődési Háznál az eredetileg tervezett bevételi előirányzatok jelentősen megnövekedtek a céllal átvett pénzeszközökkel, de a felhasználás során a kiadásokkal mindvégig egyensúlyban maradtak.”

(A ház munkájáról szóló interjúnk a 8. oldalon olvasható.)

tervezethez kapcsolódóan, a kiemelt lakóövezetek utcajegyzékét, valamint a műemléki védettséget épületek lajstromát pedig a

Várnegyed 2. oldalán található meg az olvasó.)

A legutóbbi ülésen a képviselők elfogadták az 1996. évi költségvetési rendelet módosításáról szóló előterjesztést, amely a Budavári Önkormányzat 1996-os költségvetés kiadási és bevételi főösszegét egyaránt

4 milliárd, 727 millió 325 ezer forintban határozza meg.

Ugyancsak elfogadták az 1997-es átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet-tervezet előterjesztését. Ez az előző évi költségvetés lejáratától az új költségvetés megalkotásáig terjedő időszak gazdálkodását szabályozza.

A testület elfogadta a közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló 26/1995. (XII. 20.) rendelet módosítását és ki egészítését célzó előterjesztést.

(soós)

Átvilágítás után, közoktatási terv előtt - szomorú folyamat az iskolaügyben

A rendszerváltás után, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény értelmében a helyi önkormányzatok kiemelkedő szerepet töltenek be a közoktatás feladatainak ellátásában, a közoktatási szolgáltatás biztosításában. Feladataikhoz felelősség és széles irányítási jogkör tartozik. Az elmúlt időszakban a Budavári Önkormányzat erejét meghaladóan magas színvonalon tett eleget feladat-ellátási kötelezettségének. Az országban zajló társadalmi-gazdasági folyamatok elengedhetetlené teszik, hogy a közoktatás pedagógiai, szakmai érdekei mellett fontosnak tekintsük a gazdaságilag is hatékony működést, a kiemelkedő teljesítmények és a minőség differenciált elismerését.

A jelenlegi és tartósan ígérkező demográfiai és pénzügyi viszonyok mellett elkerülhetetlen, hogy a Budavári Önkormányzat felülvizsgálja közoktatási feladatellátásának módját és kereteit. A gazdasági kényszer (a közeljövőben sem várható, hogy a mainál több anyagi erőforrás áll rendelkezésünkre), a demográfiai csökkenés tendenciája, behatárolja közoktatás-szolgáltatási lehetőségeinket, valamint a helyi igényeket (melyek kerületünk polgárainak választási döntésében is megjelennek). A helyi döntéshozók a döntéseik kockázatát egy kiérlelt, helyi közoktatási koncepció megalkotásával csökkenthetik.

A Budavári Önkormányzat közoktatási koncepciójának, az előzőekben elmondottakat is figyelembe véve, hosszú távra kell tiszta viszonyokat (cél és feltételek) megfogalmaznia és kiszámítható közoktatási szolgáltatás tervek alapjait nyújtania kerületünk polgárai, az oktatásban részesülő gyermekek és azok szülei, az oktatási intézmények vezetői, a pedagógusok, az igazgatásban dolgozók és a közoktatásért felelős helyi önkormányzat számára.

A Budavári Önkormányzat 1996. évi költségvetése lehetővé tette a kerület oktatási-nevelési intézményeinek széleskörű átvilágítását. Ennek néhány megállapítását szeretném közreadni.

Kerületünk területe a főváros kerületei között a negyedik legkisebb (3,41 km²). A lakosság lélekszámát tekintve azonban, csupán Soroksárt előzzük meg. Az 1990-es népszámláláskor 34.778-an laktak itt, 2002-ben várhatóan 23.450 főre csökken a kerület lélekszáma. 1996. január 1-én 31.832 lakosa volt a kerületnek. A 60 éven felüliek 2,5-szer annyian vannak, mint a 14 éven aluliak. Ugyanakkor magas a lakosság iskolázottsági foka. Polgáraink igényesek az iskolák oktatási színvonalára, valamint gyermekük középiskolai továbbtanulását is szívesen látják. Ez utóbbi igényt mutatja, hogy a 8. osztályt végzett tanulók 92 százaléka gimnáziumban és szakköz-

épiskolában tanul tovább. A Budavári Önkormányzat a kötelező alapfeladatát 8 önálló igazgatási övodában és 4 nyolc évfolyamos szerkezetű általános iskola működtetésével látja el. Az Esztergom-Budapest Főegyház-megye fenntartásában működő *Szt. Gellért Katolikus Általános Iskolával* az előző képviselő-testület közoktatási megállapodást kötött. Négy gimnáziumunk közül egy 4+8-as szerkezetű (*Kosztolányi*), egy 8 évfolyamos szerkezetű (*Szilágyi*), egy 6 évfolyamos (*Toldy*) és egy 4 évfolyamos (*Petőfi*) szerkezetű.

Az utóbbi években indult a nem önkormányzati fenntartású *Szt. Benedek Benecés Általános Iskola és Gimnázium*, a magán-szervezésű *Future Gimnázium*, és a Krisztina térre költözött az *Osztrák Gimnázium*.

A kerület szakközépiskoláit a fővárosi önkormányzat finanszírozza. Szeptemberben 220 gyermek érte el a tanköteles kort. 2002-re ez a szám 170-re csökken. Ez egy évek óta tartó szomorú folyamat, amit a jelenlegi kormányzat intézkedései erősítenek, visszafordíthatatlanná tesznek. Ugyanez a kormány növeli a pedagógusok óraszámát (óhatatlanul elbocsátásokhoz vezet), és egyre

kisebber terheket vállal az oktatás finanszírozásából.

Ennek eredményeként csökken intézményeinkben az óvodások és általános iskolások száma. Alacsony az egy tanuló-csoportban elhelyezett tanulók száma. Nagy különbség van iskoláink között a feladatellátás területén is, mely a felhasznált óraszámokból látható.

A Budavári Önkormányzat minden óvodást és általános iskolásait 134.584 Ft-tal támogatja. Országos szinten is kiugróan magas összeg és nem tartalmazza az intézmények felújítását, a beruházásokat. A következő években várhatóan újabb oktatási intézmények vetik meg lábukat kerületünkben.

A Budavári Önkormányzat döntési kényszerbe került. Az a kérdés, hogy a romló külső feltételek, csökkenő gyermeklétszám, növekvő oktatási kínálat mellett milyen intézményhálózatot, hogyan kíván és tud finanszírozni.

A átvilágítás megmutatta a beteg (sajnos az) gyengéit, hiányait, s most rajtunk a sor, hogy a lehető legkisebb fájdalommal gyógyítsunk.

A gyógyszer neve: „Budavári Önkormányzat Közoktatási Koncepciója”.

Főző Vilmos

Karácsonyi ajándék rászorulóknak

(Folytatás az 1. oldalról)

-Kiknek szervezték az akciót? - kérdeztük Detrich Zsuzsannát, a Népjóléti Iroda vezetőjét.

-Mivel kerületünk lakosságának 38 százaléka nyugdíjas, ami 10 százalékkal magasabb átlag a budapesti átlagnál, a velük való törődést éppoly fontosnak tartjuk, mint a nagycsaládok segítségét. Karácsonyi ajándékaiknál alapvetően ezt a két réteget célozza meg. A jövedelemigazolással jogosultságukat bizonyító gyermekes családok részére gyermekenként 6000 forintot utalt ki az iroda. A jogosult nyugdíjasok 3000 forint értékű Meinküldeményt vagy 2000 forint értékű ajándéksomagot kaptak, egy részük pedig mindkettőt. De nagy sikere volt a karácsonyi ünnepségnek is, ahová nyugasokat vártunk nagy szeretettel. A jogosult kerületi nyugdíjasok közül 310-nek küldtünk meghívót, akiknek a műsor mellett egy diós - és egy mákos beiglivel is kedveskedtünk - mondta az irodavezető. *Bucsi Györgyné*, a Nagycsaládok Egyesülete Kerületi Csoportjának tagja elmondta, hogy voltak olyan nagycsaládok, akik 3 éve még vissza akarták küldeni a karácsonyra számukra kipoztázott összeget. Egszerűen nem akarták elhinni, hogy valóban az övék. Mostanra „megszokták” - és persze, ahol sok a gyerek, az utolsó garasra is szükség van. Főleg karácsony táján van ez így, hiszen a Jézuska minden gyereknek szép ajándékot akar vinni.

Szutor Ágnes, a Hattyú utcai Idősek Klubjának vezetője arról beszélt, hogy nyugdíjainak a karácsonyi csomag összeállítását dícsérték. Tartalmas és praktikus volt a csomag, hiszen nem romlandó élelmiszereket tartalmazott. pl. téliszalámit, kávé, kakaót, teát. Legjobban azonban annak örültek: van, aki törődik velük, hisz a szeretet ünnepén nincs ennél fontosabb.

D. M.

Nyolcévfolyamos gimnáziumi felvételi nyegedikeseknek

Nagymúltú, polgári - nemzeti hagyományokat és értékrendet követő I. kerületi nyolcévfolyamos gimnázium első osztályaiba felvételt hirdet az 1997/98-as tanévre negyedikes általános iskolások számára. Jelentkezés és további felvilágosítás: 1997. február 4-ig az iskola titkárságán. Írásbeli felvételi vizsga: magyarból és matematikából 1997. február 10-én Kosztolányi Dezső Általános Iskola és Gimnázium 1010 Budapest, Attila út 135. Telefon: 175-2282, 175-2291

Továbbtanulni vágyók figyelmébe!

FELVÉTELI ELŐKÉSZÍTŐ AZ

ELTE

KOLLÉGIUMÁBAN ÉS A KAFFKA GIMNÁZIUMBAN

A FEB 2000 szervezésében

50 órás intenzív tanfolyamok indulnak 1997. február 10-től:

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

ÁLLAMIGAZGATÁSI FŐISKOLA

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR:

angol, amerikanisztika, filozófia, francia, japán, magyar, művészettörténet, német, olasz, pszichológia, skandinavisztika, szociológia, tibeti, történelem

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI FŐISKOLA

felkészítés matematika, történelem és közgazdaságtan tantárgyakból (75 óra)

Beiratkozás: 1997. január 20-tól február 14-ig, 14.00-18.00 óráig, a Kaffka Margit Gimnáziumban (XI., Villányi út 5-7., a Móricz Zsigmond Körtérnél).

Az órákat a Gimnáziumban és az ELTE kollégiumában tartjuk.

Részvételi díj: szakoktatók függően 10 500-11 500 Ft, részletfizetési lehetőséggel

Felvilágosítás:

319 09 99 / 60-31-es mellék (14-18 óráig), vagy 06 30 524 921

Hirdetésünk benutatója a beiratkozásnál 1000 Forint kedvezményben részesül!

A Budavári Önkormányzat jegyzőjével, dr. Józsa Fábiánnal arról a rendelettervezetről beszélünk mindenekelőtt, melynek tárgyalását december 19-én kezdte meg a Képviselő-testület, s a remények szerint január 30-án pont is kerülhet a viták végére. A tervezet címe: „...önkormányzati rendelet a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról és elidegenítéséről.”

Az önkormányzati vagyonról, és a készülő lakásrendeletéről

Interjú dr. Józsa Fábiánnal, a Budavári Önkormányzat jegyzőjével

-Mi tette szükségessé a rendelettervezet megalkotását?

-Távolabbról kezdeném a választ. 1994. óta a Horn-kormány tervszerűen vonul ki az önkormányzati szférából. Forrásaink körében az állami támogatás részaránya évről évre csökken, aminek következtében az elérhető bevételek és a szükségképpen jelentkező kiadások között egyre nagyobb és mélyebb szakadék tátong. Az új áthidalására csak egyetlen lehetőség van - már ott, ahol ez egyáltalán lehetséges, - a nagyon tudatos, tervszerű vagyongazdálkodás megvalósítása.

Budavári Önkormányzatnak mintegy 8-10 milliárd forint értékűre becsülhető forgalomképes vagyona van. Ha ez a hatalmas vagyongazdálkodási körülmények között valódi tökéletesen funkcionálna, szerény becslések szerint is évente körülbelül egy-másfél milliárdos jövedelmet termelhetne. De az önkormányzat vagyona zömében ingatlanokból, ezen belül is elsősorban öreg, leromlott állagú lakóépületekből áll, amelyekben a lakások és helyiségek bérleti díja nem elégséges - még a legközelítőbb ingatlankezelés mellett sem - a fenntartással járó kiadások fedezésére. Lakás- és helyiségvagyonunk (mintegy 2300 önkormányzati tulajdonú lakásról és mintegy 900 helyiségről - üzlet, műhely, raktár, pince, stb. - van szó) tehát nem milliárdos nyereséget termel, hanem évente mintegy 100 millió forint veszteséget produkál.

-Milyen lépések történtek eddig a helyzet jobbtételére?

-Tudni kell, hogy lakásaink tekintélyes részét a lakástörvény rendelkezéseinek megfelelően a szociális bérlőknek már eladtuk, azonban ez az önkormányzatnak csak igen csekély bevételt hozott, hiszen az értékesítés a lakások tényleges értékének töredékéért történt, az így befolyt pénzt is meg kellett feleznünk a fővárossal. Az önkormányzati tulajdonú helyiségek bérleti díja pedig a bérbeadó és a bérlő szabad megállapodásának a tárgya, s a rendszerváltozáskor neveltségek összegű bérleti díjakkal vetjük át a helyiségeket.

-Mi minősül „nevetséges” összegnek?

-Sokszor a magánforgalomban kialakult bérleti díjak egytizedéről van szó. Ezért az önkormányzat 1994-ben drámai mértékű, de már akkor is reális összegű emelésről hozott határozatot. A bérlők azonban nem voltak hajlandók fizetni. Egyenként ugyan perelni lehetett volna őket, de ezt az önkormányzat nem vállalta. 1996 nyarára kialakult az elképzelés, miszerint ha a bérlők hajlandók megállapodni, akkor az 1994-ben meghatározottnál akár negyven százalékkal kevesebbet kell bérletként fizetniük. Most itt tartunk. Alkudozunk, kezelgetjük a hatalmas vagyont, de a veszteség jelentősen nem mérsékelhető.

-Mi lesz akkor a megoldás?

-A helyiségek nagyarányú tulajdonba adására kell felkészülnünk. Ez az, amit a bérlők, vállalkozók várnak, s ez az, ami az önkormányzat számára tekintélyes, jól hasznosítható jövedelmet teremt. S ezen kívül egy több lábón álló, okszerű lakásgazdálkodás, amelynek keretében a szociális bérlmények mellett nemcsak papíron, hanem a valóságban is megjelennek a lakásállomány egy részének piaci hasznosítási formái.

-Hogyan kapcsolódik mindehhez a rendelet?

-A most előterjesztett rendelet-tervezet az elmondottak megvalósításához önmagában kevés. Ehhez tudatosan végiggondolt üzleti stratégia kell. Az önkormányzat vagyongazdálkodás irányelvei fogják azt tartalmazni. Ezek előkészítése megkezdődött. Rendeletünk az irányelvekre vonatkozó alapvető elképzelésekkel

összhangban a jogi eszközrendszer van hivatalos gazdasági elképzelések megvalósításához biztosítani.

-Ez jól hangzik, de hogyan?

-Például úgy, hogy a tervezett jogi eszközök hatékonysága érdekében erőteljes hatásköri decentralizációt hajtunk végre. Mert az amúgy is túlterhelt képviselő-testületet, amelyik elsősorban a nagyobb jelentőségű kérdésekről dönt, nem szabad egyedül ügyek tömegével működésében ellehetetleníteni. Ezért elsősorban a gazdasági bizottságot jogosítanánk fel a lakások bérbeadását és elidegenítését illető döntésekre, de a szociális lakásokkal összefüggő kérdésekben a népjóléti bizottság rendelkezne döntési jogokkal. Azután például úgy is, hogy föléleszteni a bérlőkijelölési jog megvásárlásának a lehetőségét. A cégek a lakás forgalmi értékének feléért vásárolhatnak ilyen jogot, mondjuk vezető munkatársaik elhelyezésére. Az így keletkező többletbevétel a szociális lakásállományra lehetne fordítani. Új és fontos elem, hogy az önkormányzat felkívánja ajánlani a kerületben élő idős és rászoruló embereknek, hogy tartási és életjáradéki szerződést köt velük. Ennek eredményeként a lakások rendelkezési joga visszazár majd az önkormányzatra.

-Mit kínál ez a megoldás a lakásban élőknek a szerződésben meghatározandó összegben felül?

-Ez az elképzelés a polgárok szándéka szerint való, hiszen az a tapasztalat, hogy jobban megbíznak az önkormányzatban, mint szerződő félben, mint egy magánszemélyben. Vagyis bizottságot jelent és kiszámíthatóságot.

-A lakbérkérdés az utóbbi időkben számos vitára adott okot.

-Az önkormányzat a lakástörvény 1993-as megszületése után 1994 nyaráról emelhetne

volna a lakások bérleti díját. Az emelést egyébként a lakberek és a fenntartási költségek, vagy például a lakberek és a magántulajdonú társasházi lakások közös költsége közötti jókora különbség indokolja. A Budavári Önkormányzat azonban az egész fővárosban egyedülálló volt abban, hogy mindeközben nem emelte a lakbereket. A most tervezett és április 1-jétől életbeléptetendő 50 százalékos emelés pedig páratlanul alacsony Budapesten.

-Sokak számára azonban ez is megoldhatatlan gondot jelent...

-A legrászorultabbak lakbértámogatást kapnak. Családoknál ha az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét, egyedülállóknak esetében pedig a másfélszeresét, akkor automatikusan visszaáll az eredeti lakbér.

-Ugyancsak sok gondo-

koz, hogy a kerületben számosan élnek műemlék épületben lévő lakásokban. Ezek eladására nincs lehetőség.

-Ebből a szempontból valóban sajátos helyzetben vagyunk. A műemlék lakásokban, különösen a váriakban élők közül, sokan szeretnék otthonukat megvásárolni. A lakástörvény értelmében azonban a nemzeti kincsnek tekintett műemléki vagyon esetében nincs elidegenítési kényszer. Figyelemmel azonban arra hogy ezt tényleges hátránnyá el lehetne érteni, az önkormányzat az ő sajátos helyzetük miatt új szabályrendszert alakított ki. Az esedékes lakbéremelés után, a műemléki lakások bérét öt évig nem emeljük tovább. Hogy az itt élő, tradicionális vári lakosság a jövője akár nemzedékekre előre tervezhesse, lehetővé próbálunk teremteni arra, hogy a lakástörvényben megjelölt bérleti viszony folytatására jogosultak körét kibővítsük. A bérlő általábannál szélesebb rokon körből jelölhet ki a kedvezményezettet, aki anélkül is folytathatja a bérleti jogviszonyt, hogy a bérlővel annak életében együtt lakna. Vagyis: kvázi örökölhető lesz a bérlakás is. Ez egyedülálló szabályozás.

-Mit vár a januári képviselő-testületi vitától?

-Olyan rendeletről van szó, amely sokféle érdekelletet hoz a felszínre. Vannak például akik a lakbéremelés mértékét sokallják, s van, akik határozottan keveslik. Nagy vita várható tehát. Nem könnyű ilyen kérdésekben jón és mindenki által elfogadható megoldást találni sem az előterjesztőnek, sem a képviselőnek. Mindenesetre azt várom, hogy megszültessék a rendeletet, s ezzel a beszélgetés első felébe vázolt célok megvalósítása érdekében nagy lépést teszünk előre.

Kulturális múlt és jövő az „Andrássy-palotában”

Az I. kerületi Önkormányzat Művelődési Háza kívülről olyan, mint egy romokban heverő, elfeledett műemlék. Pedig hajdanán szebb napokat is látott a századfordulón, gróf Andrássy Gyula által építtetett palota. Az udvarban omló vakolat, szürkeség, beszakadt pincére figyelmeztető tábla... Ha a palota maga is olyan volna, mint a benne folyó munka, bizonyára a főváros egyik legszebb épülete lenne.

Markó Aranka, a Ház igazgatónöje helyetlennél. Arankát arról faggatom, miként zárta a Ház az elmúlt évet, s milyen rendezvényekre büszke az igazgató, milyen terveket készített az 1997-ik évre.

-Az elmúlt év a Millecentenáriumi jegyében zajlott. Igyekeztünk az ünnephez méltó rendezvényeket szervezni, hiszen a mi időnkben még egy ilyen lehetőség nem lesz. Az ezerszázadik évét mások rendezik majd... sajnos: A Muzsikáló Századforduló című, négy napos rendezvény hatalmas siker volt. Megpróbáltuk megeleveníteni nagyanyáink világát. Mert az valóban békét sugárzó néhány esztendő lehetett. A mai rohanó világban pedig ránk fér valami kevés az akkori nyugalomból.

-Ki szponzorálta az eseményt?

-A Kőbányai Sörgyár kötötte össze a kellest a hasznossal, s vett részt „Dreher napok” nevű rendezvényünkön.

-Mi volt az Ön számára a legszebb élmény tavaly?

-Talán a majorettek találkozója. Fantasztikus volt, amikor 600 gyermek mutatta be tánc tudását, jókedvvel, tele energiával, a fiatalság természetes szépségével. Öröm volt látni, amikor a Kapisztrán térről átvonultak ezek a gyermekek a Szentháromság tere, színes kavalakásban... De nem teszek különbséget a többi rendezvény között, mert számomra a szép, az értékes összejövetelek, az általunk szervezett rendezvények egyformán kedvesek. A TEKA együttes 20. születésnapja, az Ifjúsági Fúvószenesi Verseny, a Világfalu találkozó... mind-mind siker és öröm is egyben. Ez a munkánk és olyan munka ez, amelyet kedvetlenségből és

hobbiként végzünk. Szerencsések vagyunk, hogy az értéket, a kultúrát szolgálhatjuk.

-Miként lehet ezeket a rendezvényeket rentábilissá tenni, egyáltalán honnan a pénz erre a sok-sok programra?

-A Soros Alapítvány, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium, a Borsodi Sörgyár, a kultuszi-

Hatszaz majorette találkozott a Várban

nisztérium és az Önkormányzat sokat segítettek, de hasznát vettük saját bevételeinknek is.

-Egy ilyen gazdag esztendő után milyen terveik vannak 1997-re?

-Több eseményről nem kívánok még nyilatkozni, mert nem akarom elkiabálni a dolgokat. Az azonban már most bizonyos, hogy az idegenforgalom felé nyitunk. Kiadjuk a Budavári Füzeteket, amelyben magunkat ajánljuk vendégeinknek. Megnyitjuk a barlangrendszert a látogatók előtt, kilátót csinálunk a Magdolnatoronyból, megnyitjuk a Halász-bástya alatti Szent Mihály kápolnát, komfortosítjuk vendégeink lehetőségeit, s amit lehet önkormányzati felügyelet alá vonunk, hogy ellenőrizhető le-

gyen az idegenforgalmi tevékenység. Árusítóhelyeket alakítunk ki, mégpedig európai színvonalon. Gátat szabunk továbbá az idegen rendezvényeknek, amelyek szervezői nem kerülünkben élnek, csak mert a Vármegegyed csodálatos környezetet biztosít, jönnek hozzánk. Am belőlük semmilyen bevételre nem tudunk szert tenni. Nekünk csak a kosz és a piszok, valamint a lakosság jogos felháborodása marad. Szigorú szakmai szempontok alapján döntjük majd el, hogy kinek és mit engedélyezünk rendezni a Várban.

Ami a saját rendezvényeinket illeti, idén is

számos meglepetést tartogatunk. Többek között a Dominikánus-udvar lesz a helyszíne Budavár 750 éves fennállása megünneplésének, amelynek keretében emlékezünk Bartók Bélára, s rendezzük meg a Lakodalmasház című népzenei műsort, de zenei programjainkban a Budai Vár minden történelmi korszakára jellemző muzsikát is hallhatnak az érdeklődők. Emellett lovasbemutatókra is sor kerül, s számos más programmal örvendeztetjük meg a látogatókat. Remélem, az idei év is sok örömet okoz, mind kerületünk lakosságának, mind pedig vendégeinknek. Mindenkit szeretettel várunk ebben az évben is...

Stoffán György

Két ünnep között nincs ünnep. Helyette karcos-harcos és igen fárasztó hét-köznapok vannak. Vége a pulykának, halnak, esetleg a disznótorosból van még valami, de ilyenkor egyszerre könnyű és nehéz az ember gyomra. Enne is valamit és még benne a válogathatnék is. Ráadásul kiderül, hogy csak bővíti a műszaki ajándék, a hajszárító be se indul, a rádió nem szól, a tv-ben meg fut a kép. Az árus persze sehol, az áruház kifosztva, csere ohne, szóval mindegy, hol vásároltál.

Az egyébként szuper cirkogejír bedöglik, a csapod örületbe kergetően csöpög, a felső szomszédod házbizulzó gyerekei nyitva hagyták az ő csapjukat, beázol és még nincs vége. Kihóglyózzák az ablakodat és mindennek a tetejébe még jól meg is fázol. A vízszerező természetesen síel, a közös képviselő közli, hogy ő szabadságon van. Ahová a strang és egyéb kulcsok le vannak adva, on-

Két ünnep között

nan elugrottak Etyekre szilveszteri borért. Az utcai üveges Hosszúperesztegen disznót vág, a telefonkönyvedet nem találod, a sarki fiülkében lévő meg már fél éve nem létezik. A háziorvosod már nem is mered megkeresni, bár eszméletlenül rendes, de az ünnepek miatt mostanra tette a lánya esküvőjét.

Úgy érzed, elvesztél, beugrasz egy fröccsre, négy lesz belőle, majd még egy liter forralt bor. Hazatámolyogsz. Nyitnád a kaput, de nem találod a kulcsod. Nincs a zsebedben, nincs a táskádban. Mellesleg a táskád sincs sehol: elhagytad vagy ellopták, fogalmad sincs, annyit kóboroltál már. Némi téblábolás után felcsöngetsz a szomszédhoz, ő megcselekszi a nap egyetlen pozitív történést: beenged. Hogy a lift nem működik, fel se tudnik, így-úgy felbotorkálsz a harmadikra és

látod az ajtó tárva-nyitva. Semmi két-ség, betörték hozzád. Hívod a rendőrséget, közlik, hogy ne szórakozz velük, rézszegekkel nincs idejük foglalkozni. Győzködöd az ügyeletest, elkezdted mondani aznap Odüsszeiádat, a felénél megállít, feliratja veled a lelki segítségnyújtó telefonszámát és levágja a kagylót.

Végül is két ünnep között alapvetően semmi gondja az embernek. Tölti a maradék rendes évi szabadságát, elnyúl a ágyon és alszik, mint a tej. Azaz csak aludna, de a nem zárható ajtón egyszerűcsak besétál egy kutya, egy drótszörű kis vakarék és leül vele szemben a kedvenc fotelja elé. Na, ez meg éhes lehet. Kinyitod a hűtőt, odaadod a szilveszteri virslidet és nézed ahogy az eb tele szájjal fal, nyeli a finom falatokat és még kér. Nézed, nézitek egymást és biztos vagy benne, hogy boldog új évetek lesz.

Kovács Nándor

Az angyalok Pozsonyból Budára szálltak

Donner-szobrok kalandos költöztetései

A pozsonyi Szent Márton Dóm latinul cirkalmazott anyakönyvének tanúsága szerint az Ur 1733. esztendejének április 26. napján apai ösöm, a „tiszteletreméltó Wagner Mátyás városi polgár” - Bathyány gróf gyalogezredének frissen leszerelt katonája örök hűséget esküdött Röllner Katalin hajadonnak, Halschenperger Péter kereskedő, valamint Theisz Jakab János, az Arany Kézhez címzett fogadó korcsmárosának - mint tanúknak

jelenlétében. A királyi koronázások ősi színhelyén, a gótikus székesegyház szentélyében épp akkoriban fogtak Georg Raphael Donner (1693-1741) osztrák szobrászpárját ritkító főoltári szoborcsoportjának építésébe, amelyik hosszú évtizedekre követendő minta lett az egész magyar nyelvterületen. A templom névadó védőszentjét - a pannóniai születésű Szt. Márton püspököt lóháton örökítette meg, amint palástját a földön fekvő, ruhátlan koldusnak adományozza. Az eleve rendhagyó, mert főoltárkép helyett szolgáló „főoltárszobor” magya-

ságát azzal hangsúlyozta, hogy huszáruhába öltöztette és arcát megbízójáról - Esterházy Imre hercegprímásnak és esztergomi érseknek - fiatalított portréjáról mintázta. Két oldalt imádkozó angyalokkal egészítette ki a plasztikai kompozíciót, amelyik sok szempontból határkövet jelentett. Ekkor alkalmazta például először a francia földről kelet felé terjedő új eljárást és alapanyagot a bronz helyett, és pedig az Európa-szerte modernnek számító ólom-ön ötvözet öntési technikáját. A szobrok stílusa pedig kiegyensúlyozott átmenetet teremtett a mozgalmas barokkból a klasszicizmus hűvös nyugalomába.

Több mint egy évszázadon át ezek az adaráló figurák lehetnek szemtanúi az osztrák császárok magyar királlyá való koronázásának - hogy csak

Mária Teréziát említsük példának -, amint azt korabeli metszetek és festmények sorozata bizonyítja. De az olyan egyszerű, tisztos iparosok - szíjjártók, tűkészítők, szabók - nászánál, keresztelőjénél vagy gyászánál is asszisztáltak, mint amilyenek nemzedékeken át apai felmenőim voltak...

A kiegészítést megelőző években fogtak a pozsonyi

dóm neogótikus helyreállításába, ekkor bontották szét a barokkos főoltárt, és annak főalakját a jobb oldali mellékhajójában helyezték el - ahol ma is áll -, a két angyalt pedig megvásárolták a pesti Nemzeti Múzeum számára. 1875-től itt láthatta őket a közönség, mintha épp most értek volna földet ezek a kétméteres, a szó szoros értelmében is ólomsúlyú, atlétikus jellegű alakok.

Ámde a plasztikák olyan könnyedén kapcsolódnak barokk drapériás volutata-lapzatukhoz, mintha innen is tovább repülnének legszívesebben. Az első világháború után majdnem ez lett a sorsuk, mert a megszállás alatt a románok teherautó-konvojokkal álltak a Múzeum körüli épület elé, hogy a műkincseket hadizsákmányként elszállítsák. Állítólag az osztozkodásban szintén részesedni szándéko-

zó csehek és szlovákok „ébersége” is közrejátszott abban, hogy Harry Hill Bandholtz amerikai tábornoknak 1919 augusztusában sikerült a helyszínen - az ajtótól elállva - megakadályoznia a fosztogatást. Neki - Ligeti Miklós megbízásával - a két világháború között szobrot emelt a hálás utókor, és ez előbb 1936-tól 1949-ig állhatott eredeti helyén; 1990-től újra a Szabadság téren áll.

A második világháború folyamán hetvenöt bombatalálat érte az épületet. A pusztító tűzvész nyomán három és fél mázsányi fémtömeg került elő a romok alól, az itt őrzött arany, ezüst és bronz műtárgyak megolvadt maradványából. Így hát azt is mondhatnánk, hogy az ólom-ön ötvözetű angyalok a csodával határos módon úsztak meg a rejtégetést és a háborús rombolást, az 1956-os forradalom harcait, majd az oroszok belövéseit. 1975-ben magam is részese voltam (az intézmény művészettörténész munkatársaként), amikor az egykori Kúria épületében 1957-től helyet

kapott Magyar Nemzeti Galéria felköltözött a Budavári Palotába. Donner angyalai utoljára ekkor szálltak korábbi márvány oszlopaikról a számukra konstruált rideg vastraverzekre, hogy a központi épület középső traktusában, a kupola alatti emelet tágas térségében elfoglalhassák újabb helyüket. A magyar földön európai hírfűvé és rangúvá lett osztrák szobrász „angyal-gyermekei” a honi plasztika további fejlődésére is erőteljes hatást gyakoroltak. Olyannyira, hogy se szeri se száma a fővárosban vagy szerte az országban azoknak a templomoknak, amelyekben éppen ezek a térdeplő figurák szolgáltak példaképpül az ott imádkozó pópán mintázott - fémbe öntött vagy fából faragott - későbbi társaiknak...

Wagner István

Egy fűrt múlt

Túl van a hetvenen, de a szeme fiatalosan csillog. Több mint ötven éve lakik a Várban, a Bécsi kapu téren. Miközben a lépcsőn kapaszkodunk felfelé, büszkén meséli, az új korlát az ő érdeme, addig telefonált, intézkedett, amíg oda nem helyezték. Nem lenne könnyű enélkül itt, ahol sok az idős. Azt kéri, ne írjam meg a nevét, hiszen sok más korabeli is hasonló emléket őriz szívében a régmúlt időről és a régi Várról. A lépcsőház szép és barátságos.

Itt a mi kis télikertünk: mutat körbe. Virágok mindenütt. A szomszéd előjön, újságot hoz; itt kézről kézre jár, olyanok, mint egy család. Az összetartás az, ami ötven év alatt sem változott itt.

- Nagyon nehéz időket éltünk át '45-ben. A mostani fiatalság el sem tudja képzelni, mi volt itt. Ott például ciszterna volt - mutat a parkolóra - oda jártak vizet meríteni. Volt, hogy három ember is életét veszítette vízhortás közben. A ciszternába estek, de a tetemekekről is lemerték a vizet, mert inni kellett valahogy. A romok emelet magasságig értek, mi júniusig nem tudtunk feljönni a pincéből, akkor is csak bedeszakázott ablakok mellett lehetünk a lakásban. Én ekkoriban mentem férjhez, '46-ban született meg a fiam. - Körbemutat a takers lakáson.

- Tudja, az ablakból nem tudtam semmit megmenteni, mind összetört. De az ajtókból pár megmaradt. A legjobban talán mégis a Levéltár tornyáért sajnált a szívünk. Az ember akármerre járt a városban, az a torony szinte mindig látszott; magasabb volt, mint a Mátyás templom tornya. Amikor annyira körbebombázták, hogy életveszélyes lett, fel kellett robbantani. Mint a kártyavár, úgy omlott össze a szép torony. Ez a hely gyönyörű volt. Most persze kell a hely az autóknak, parkolóhelyeket építenek, de régen itt magas élő sövény volt. A szobor körül rózsák nyíltak, a szökőkút vize kristálytisza volt. Külön ügyeltek a csendre is, még kopogni sem volt szabad hangosan. Akkor jött divatba az üvegsarkú cipő. Am ha valaki hangosabban kopogott a cipőjével, a rendőr rászólt, menjen kicsit csendesebben.

- Ostrom után nagyon összehozott minket a nyomor. Ha valakinek volt egy fél kiló kenyere, az szétosztotta a többiek között. Pedig a kenyér nagyon nagy kincs volt. Az akkor itt dolgozó pék aranyért és méterárúért adott egy darabot... De akiket abban az időben segítettünk egymáson, azokkal a mai napig tartjuk a kapcsolatot. Kinézünk az ablakon.

- Nagyon kár ezért a térért. Ettől a két óriási fától alig látszik a Levéltár. Eltakarják a tér szépségét. Ide olyan növények kellenének, mint amilyeneket régen ültettek; zöld sövény és rózsák.

A ház udvarán szőlőindák futnak fel a folyosó korlátjára. Szinte beborítják az egész épületet. - Ezt a szőlőt én hoztam fel ide. Megláttam, hogy az udvaron, ahol a gyerekek játszanak, kibújít egy kis szőlőtöke. Megsajnáltam a növényt, madzagra kötöttem, és felhúztam ide, a korlátra. Azóta ilyen nagyra nőtt, sokan jártak csodájára. Pedig ki is akarták vágatni, azt mondták, hullik a levele. De nem engedtem. Kiharcoltam, hogy védetté nyilvánítsák. Nyáron jönnek a turisták, megcsodálják, fényképezik. Én meg büszke vagyok rá. Ez egy kicsit a múltam is. - Végigvezet a lakáson, elmondja, csak egy szobát tud fűteni. Férje meghalt, a kis nyugdíj kevésre elég. Mégsem panaszkodik, ahogy régen sem tette. Egy fűrt szőlővel búcsúzik tőlem.

B. Tamadi Rita

A magyar meteorológia bölcsője a Várnegyedben ringott

A magyar meteorológia bölcsője a Várnegyed területén ringott. 220 évvel ezelőtt a Várnegyed adott otthont a magyar meteorológiának és 133 éven keresztül ott működött.

A Szent György térről nyíló Hoffhauser-házban volt az önálló magyar meteorológiai intézet első otthona 1871-ben

Amikor *Mária Terézia* a nagyszombati egyetemet Budára telepítette, akkor a királyi palotában nyert elhelyezést a csillagda, aminek egyben feladata volt az időjárás megfigyelése és feljegyzése. A palotában bőven volt hely, ugyanis *Mária Terézia* sohasem lakta.

1778-ban *Károly Tivadar* pfalzi választófejedelem feudális védnöksége alatt létrejött egy tudós társaság a németországi **Mannheimben**. Ez a *Societas Meteorologica Palatina* volt. 26 állomással működött és ennek legkeletibb tagja Buda lett. 1781-től 1792-ig működött *Ephemerides Societatis Meteorologicae Palatinae* cím alatt. Az észlelések nyomtatásban meg is jelentek. Az észlelésekhez az első műszerek nyugatról érkeztek. A magyar meteorológia már ekkor nyugat-hoz tartozott.

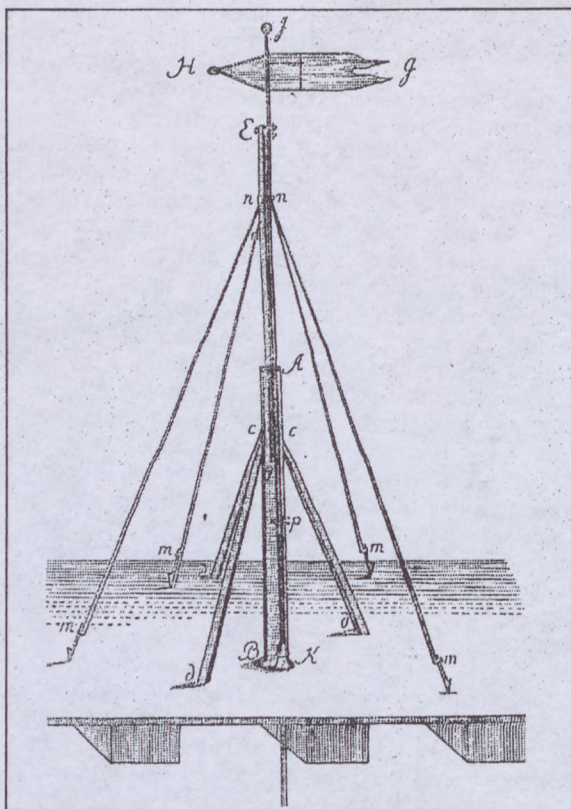
1861-ben ugyancsak a Várnegyedben a *Toldy Ferenc főreál iskolában Schenzl Guidó* bencés igazgató meteorológiai állomást létesített, amit *Akadémiai Észlelőnek* fejlesztettek ki.

1870-ben *Eötvös József* közoktatásügyi miniszter a király elé terjesztett jóváhagyásra egy önálló magyar meteorológiai intézet létesítését. Ennek első igazgatója *Schenzl Guidó* lett. Ugyancsak a Várnegyedben a Szent György térről nyíló *Hoffhauser házb*an, annak első emeletén 3 szobában kapott otthont a meteorológia. A ház oldala a Casinó utcára (később *Móra Ferenc* utca) nézett. Ez volt az első otthona a *Magyar Királyi Meteoroló-*

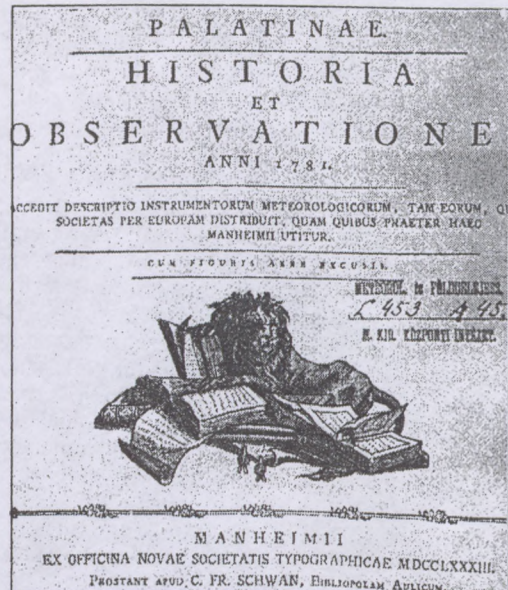
giai és Földdelejtési Intézetnek. (A földdelejtés később földmágnességre változott.) Igen szerény hajlék volt, mindössze három szoba, ami egyben az igazgató lakása is. Igaz, hogy a létszám akkor mindössze három fő volt. Az elhelyezés legértékesebb része a sétányra néző erkély, ahol az igazgató méréseket végzett. A kilátás a Krisztinára és a budai hegyekre néz. A meteorológiai szolgálat a 100 éves évforduló alkalmával emléktáblát helyezett a *Móra Ferenc* utcában.

1872-ben önálló villába költözött az intézet, szintén a Várnegyedben a *Lovas út 66. számú villába*. Ennek erkélye a *Várfok* utcára néz. Talán ezért esett a választás erre az épületre, mert tornya volt, ami jellemzője egy meteorológiai intézetnek. Az épület akkor igen rossz állapotban volt, hiszen az igazgató irodájának szobájából egy repedésen keresztül a *Bécsi-kapura* lehetett látni. Hivatalos kiadványban olvashatjuk, hogy az akkori közoktatási kormányzatnak nem volt szívügye a meteorológia és csodálkozni lehetett, hogy a *Közegészségügyi Bizottság* miért engedélyezte itt a működést. *Konkoly-Thege Miklós* későbbi igazgató erről azt írta, hogy a „copfos szellem uralkodott”. Igaz, hogy már ekkor a *Budapesti Közlönyben* időjárás-jelentést közöltek.

1890-ben a király *Konkoly-Thege Miklós* hí-

A szélirányjelző vitorlaja 1871-ből

A legelső (latin nyelvű) évkönyv amelyben a budai megfigyelések is szerepelnek. (1781.)

res csillagászt nevezte ki igazgatónak. *Károly* gazdag földesúr, képviselő, felsőházi tag lévén nagy tekintélynek örvendett. Első ténykedése volt, hogy végleges megfelelő elhelyezést biztosítson a meteorológiai intézet számára. Ismét a Várnegyedben a *Vizivárosban* a *Fő utca 6-os* bérpalotában kapott helyet az intézet. Az első emeleten volt az igazgató lakása, irodája és az igazgatóhelyettes szobája. Volt egy tanterem, az elnöki osztály, a barométer szoba (akkor szinte szent helynek számított) a könyvtár, a műhely, és egy múzeumi helyiség. A harmadik emeleten kapott helyet az omrometriai, a prognózis, a klíma majd zivatar osztály. Az *Apor* utcára néző ötödik ablakban volt egy kitolható hőmérőházikó. Az esőmérőt a *Lánchíd* melletti parkban helyezték el. Itt volt az első fénykora az intézetnek, ami azért sikerült, mert a *Közoktatási Minisztériumból* a *Földművelésügyi Minisztérium* alá került az intézet. Ekkor már a 3 főből 29-re növekedett a létszám. 1892-től 1910-ig volt az intézet, mindez *Konkoly-Thege M.* lós érdeme volt. Kiváló szakemberek dolgoztak itt, mint *Róna Zsigmond*, *Marczell György*, *Steiner Lajos*, *Anderkó Aurél*, *Massány Ernő*, *Réthly Antal* stb. Egy alkalommal amikor *Konkoly-Thege Miklós Csáky Albin* miniszterhez fordult segítségért az így fogadta „édes Miklósom én nem bánom, ha semmit sem csináltok csak pénz ne kérjetelek”, erre a válasza az volt, „Kegyelmes uram én a tudományért még *Krisztus* palástját is eladnám”. A *Fő utca 6. sz. ház* falán emléktábla hirdeti, hogy 1892-től 1910-ig itt volt az intézet. Az emléktáblát az intézet 125 éves ünnepségének keretében *Mersich Iván* elnök avatva fel, hogy hirdesse a két fényes évtizedét a *Konkoly-Thege Miklós* hírnevét.

1910-ben a mai végleges otthonába került az intézet a *II. kerület Intézet* utcába, később *Kitabel Pál* utcába. Ez is *Konkoly Miklós* érdeme volt.

Dr. Zách Alfréd

kandidátus, ny. meteorológus

Urbánus napló

„Nyugati” fenyők

Karácsony a leghosszabb ünnepünk. Négy héttel Krisztus születésnapja előtt kezdődik, az adventi várakozással. És he-tekig tart még az ünnep, mikor a naptár már rég átlépett rajta. A karácsonyfák őrzik az ünnepi hangulatot. Ha a fenyők hullatni kezdik tűleveleiket, elszáradnak, a háziasszonyok naponta összesöprik a fenyők alját, még sincs tisztaság a lakásban, akkor a fenyőfát megfosztják díszeitől, és kihajítják a kapu elé, az utcára.

Ekkor ér véget a Karácsony.

A feldíszített fenyőfa a szeretet, a hit, a család és reménység jelképe.

Mindig az lett volna? Kétezer éve, Krisztus születése óta? És miért éppen a fenyő?

Szülőföldemen, a székelyek között úgy tartják, hogy nem is lehetne szebb, találób karácsonyi jelkép a fenyőfánál. Nem örök életű fa ez sem, de amíg él, addig nem ismeri az örege-dest, ősszel nem hullatja el a tűleveleit, nem görbül meg dél-veg alakja, kihúzza magát, egyenesen a magasba tör. A ma-gasságokat szereti, az alacsony fekvésű síkság nem igazi ott-hona, csak a hegyek, úgy 500 méteren túl a tengerszint fölött.

- Vajon mióta öltöztetjük fel Karácsonykor a fenyőfát?

Székely földim előbb meglepődött, aztán magabiztosan felelte:

- Mindig. Mióta van fenyő és van Karácsony.

Nem ábrándítottam ki. Biztosan csalódást okozok neki, ha el-mondom, hogy tizenöt évszázaddal Krisztus születése után állítottak először karácsonyfát, mégpedig Strasbourg városá-ban. Vagyis Elzászban, az egykori német, ma francia tarto-mányban. A krónikák szerint ott jött szokásba, hogy Kará-csony estéjén a templomok előtt apró fenyőket állítanak fel, és az ágaikat szalagokkal fonják körbe.

Aztán a karácsonyfa bevonult a családi otthonokba. Német-országban terjedt el, az evangélikus egyház tette hagyománnyá. A családi összetartozás, az ünnepi találkozás örö-mére. A református Luther Mártonról jegyezték fel először, hogy gyermekeinek karácsonyfát állított. Angliában Viktória királynő férje, Albert szász-koburg-gothai herceg hozította meg, miután 1840-ben férjül ment a már három éve trónon ülő királynőhöz. Vagyis a nemes herceg német szülőföldjéről hozta át a szokást a csatorna másik partjára. A kereskedelem is Németországban ismerte fel legelőbb a karácsonyfa üzleti e-hetőségeit: Berlinben és Lipcsében már a múlt század ele-jén kereskedelmi forgalomba került a karácsonyi fenyőfa.

Nagyjából időben ugyanakkor vagy még előbb terjedt keleti irányba a szokás. Ausztrián át magyar hazánkba. Az óvodai nevelés meghonosítója, Brunsvik Teréz grófnő három-négy évvel azelőtt gyűjtötte meg először a karácsonyfa gyertyáit, hogy 1828-ban Budán, Angyalkert néven létrehozta az első kisdudót.

Egy nemzedék alatt a nyugati szokás magyar földön is meg-honosodott, törzsökösen magyarrá lett. A nyugati kereszt-énység szellemében formálódott magyar lélek alkalmas volt az újítás befogadására. És a szokás is magyarrá tudott vál-ni. Karácsony és a fenyő elválaszthatatlan lett nálunk is.

Pedig - nem olyan régen - megpróbálták durván szétválasz-tani. „Télifává” lett a karácsonyfa, mesterséges hagyományt próbáltak kialakítani körülötte. Nem ment. Erősebb volt a befogadó és a befogadott természetes szimbiózis.

Erre az egybefonódásra gondolok, bizakodva, ha azzal ri-ásztgatnak - okkal, ok nélkül -, hogy európai jövőnk elsöpri magyar múltunkat, hagyományainkat, nemzeti jegyeinket, kultúránkat, talán még a nyelvünket is. A kicsinyhitűek nem ismerik a törvényt: a lélek csak azt fogadja el, ami ked-ve szerint van, ami gazdagítja, ami nem ellenkezik egyéni jegyeivel.

Ezerszáz éve éljük ezt a törvényt. Éltet ez a törvény.

Beke György

A JOGÁSZ VÁLASZOL

Mi változott a társadalombiztosításban

Ez év január 1-jétől több ponton, je-lentős mértékben változott a társada-lombiztosítási törvény. Ezentúl lénye-gében minden adóköteles jövedelem után meg kell fizetni a járulékot. Adó-köteles jövedelemnek a törvény pedig azt tekinti, amit az adóelőleg számítá-sánál figyelembe vettek. Itt hívom fel a költségterítésben részesülők (azt fi-zetők) figyelmét, hogy ilyen lehet a költségterítés számlával nem igazolt része. Továbbá a saját gépjármű hasz-nálata után fizetett térítés összegéből a munkáltatóknak (kifizetőnek) bemu-tatott útnyilvántartás és az üzema-nyagnorma, valamint a kilométeren-kénti 5 Ft-os fenntartási átalány alap-ján számított összegnek feltűli rész.

Megszűnt az a korábbi „minimum” összeg (a tárgyévvel megelőző év utolsó napján érvényes minimálbér 60%-os), amely alatt - ha egyéb feltételek is telje-sültek - nem kellett járulékot fizetni.

Bármely formában vállalkozókat igen-csak szebebevágóan érinti az a tény, hogy megváltozott a kiegészítő tevé-kenységet folytatók fogalma. Ez évtől csak az öregségi és rokkantsági nyug-díjban részesülők sorolhatók ide. A munkaviszony mellett vállalkozóknak az ebből származó teljes személyi jöve-delemadó alá eső jövedelmük, de leg-alább a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér (1997. január 1-jétől 17.000.- Ft) után „teljes” járulékot kell fizetniük. Esetl-kben ez 39+6%, mert ha munkaviszo-nyukban a foglalkoztatásuk eléri a heti 36 órát, akkor a 48%-os egészségbizo-sítási járulékot nem kell megfizetniük, ezért nem is jár utána táppénz.

Járulékkötelesek lettek a korábban mentes, szerzői jogvédelem alá tarto-zó alkotások, illetve ezek jelentős ré-sze. Például a tervezési díjak, a szoft-verkészítésért kapott összeg is. Ettől eltérően nem kell járulékot fizetni a nyilvánosságra hozott irodalmi, kultu-rális, tudományos és ismerterjesztő művek, műfordítások; a nyilvánosan tartott ismeretterjesztő, kulturális vagy tudományos előadások után, feltéve, ha a kifizető költségvetési szerv, intéz-mény, irodalmi, kulturális vagy tuda-mányos tevékenységet végző egyesü-let, alapítvány, közhasznú társaság. További feltétel, hogy fő tevékenysé-ge az előbb említett előadások fel-használása kell, hogy legyen. Hason-lóképpen mentesülnek (valószínűleg csak egyelőre) a járulék alól az irodal-mi művek, színművek, rádió- és tele-víziójátékok, filmalkotások, képző-művészeti alkotások és azok restaurá-lása, az iparművészeti és fotóművé-szeti alkotások. Nyilvánosságra ho-zottak az a mű számát

- melynek felhasználására felhaszná-lási szerződést kötöttek

- egy példány a felhasználónál ren-delkezésre áll, és bizonyítható (példá-ul a Szerzői Jogvédő Hivatalnál törté-nő nyilvántartásba vétellel), hogy a mű a felhasználás megkezdésekor már létezett

- a felhasználás ténylegesen megtör-tént, és ennek eredményeképp leg-alább ötszáz példányban napvilágot látott.

A fenti felsorolásba nem tartozó mű-vek után a felhasználónak 24%, a díja-zottak pedig 6% nyugdíjjárulékot kell fizetnie. Minthogy a jövőben a különféle jogviszonyokban kapott, nyugdíjjárulé-köteles jövedelmek összeszámításával fogják a nyugdíja-kat meghatározni, a szerzői jogvéde-lemben részesülő alkotások után is jár majd szolgálati idő és nyugdíj. A Kor-mány rendeletben szabályozta a szol-gálati idő számításának módját. Esze-rint a szerződések számától függetle-nül, azok minden 3.300 forintja után jár egy nap.

Társadalombiztosítási járulékot kell majd fizetni az osztalék egy része után is. Az osztalék a személyi jövedelem-adó rendszerében két részre bomlik. Egyik része, melynek nagysága egyé-ni vállalkozók esetében az évközbeni személyi jövedelem kivételől, társasá-gok esetében pedig a saját tőke nagy-ságától, valamint a tárgyévvel követő év első napján érvényes jegybanki alapkamat mértékétől függ, 20%-kal adózik. A többi 27%-kal, és ez utóbbi rész után kell fizetni a járulékot. A rendelkezés először az 1997 évi ered-mény felosztásából származó oszta-lékra vonatkozik.

A társadalombiztosítási törvény mó-dosításával egyidejűleg törvényt hoz-tak az egészségügyi hozzájárulásról. Ennek mértéke havi 1800 forint, és megfizetésére kötelezett mindenki, aki személyi igazolvánnyal rendelke-zik (vagy azzal rendelkeznie kellene), nem áll munkaviszonyban, nem tagja gazdasági társaságnak, nem egyéni vállalkozó és nem tartozik a követke-ző kivételek közé. Ezek: a táppénzben részesülők, a GYES-en lévők, nyugdí-jasok, a rendszeres szociális segélyt, gyermeknevelési támogatást kapók, a 3-10 év közötti beteg gyermek ápolá-sa miatt fizetés nélküli szabadságon lévők, a nappali tagozaton tanulm-nyaikat folytatók, sorkatonák, kiskorú-ak, a bentlakásos szociális intézmény-ben elhelyezettek, hajléktalanok, fog-vatartottak. A munkanélküliek jöve-delempótló támogatásban részesülők után a támogatást folyósító önkor-mánnyat fizet. A törvények pontos szövege a Magyar Közlöny 1996/99. számában található.

Bíróné Thierry Henriette

adótanácsadó

Postaláda

„Fekvő rendőr” a Gellérthegy utcában

A régi Tabán zeg-zugos utcáskái helyén született meg ez a szép, a hegyre vezető Gellérthegy utca.

Jó kis utca. Tiszta utca, méghozzá öntisztulós, mert a szemét lemossa az eső. A hegyről lehömpölygő esővíz minden oda nem valót levisz a Mészáros utcába. Kellemes kis csöndes utca ez, csupán a lejtőn rohanó autók rontják el a sétálók örömet. Mert ezek az autósok ebben az utcában próbálják behozni a késedelmüket és csak rohannak, rohannak. Ja, az utca elején, igaz, van egy iskola, de hát majd csak elugrálhatnak a gyereke, ha autó jön. Van egy száguldást lassító 30 km-es tábla az utca derekán, de oda se neki. Ki figyel ma már ilyesmire? Régi kérdés, hogy a hatóság tegyen valamit.

Ez idén, most decemberben az Önkormányzat építési osztálya intézkedett. Az iskolánál egy „fekvő rendőr”-t készítettek. Nagyszerű karácsonyi ajándék ez. Köszönjük!

Boronkai István

Széchenyi és Széchényi

Az 1996. november 22-én megjelent 2. számuk 13. oldalán „El magyar, áll Buda még” című cikkünkben az Országos Széchényi Könyvtár nevét helytelenül írták. A könyvtárat nem gróf Széchényi István, hanem édesapja, gróf Széchényi Ferenc alapította, és ő nevének második e betűjére is tett ékezetet. Üdvözlettel: Horváth Tiborné nyugalmazott könyvtáros

Mozgássérültek karácsonya

Kedves, családi karácsonyi ünnepséget tartottunk december 19-én, a Mozgássérültek Klubjában, melyre a mozgássérültek családtagjai is meghívást kaptak. Minden kedves tagtársunkat terített asztal várta, melyet fenyőgallyakkal, szaloncukorral szépen feldíszítettünk. Klubvezetőnk, mindig mosolygós Évike irányításával és kedves párja közreműködésével díszítettük a fenyőfát. A szépen feldíszített karácsonyfa alá kerültek az ajándécsomagok. Amikor elkészültünk a karácsonyfa feldíszítésével, Évike kezében megszólalt a csengő és elkezdődött a műsor. Két aranyos kislány karácsonyi verset szavalt és énekeltek. Velük együtt mi is énekelünk. A műsor után Évike kiosztotta az ajándécsomagokat mindenki részére. Falatozás és az üdítőitalok elfogyasztása után került sor a tombolára. Sok kedves tombolatárgy talált gazdára, szép hanglemezek és könyvek kerültek kisorsolásra. Olyan jó hangulat volt, hogy a vidám zene hatására többen táncra perdültek. Kicsit bice-bóca módra, de vidáman, jókedvűen. Ezúton köszönjük az Önkormányzat illetékes vezetőinek, a Családsegítő Központnak a szíves támogatást és klubvezetőnk fáradozását. Valamennyi klubtársam nevében:

Gorza Lajosné mozgáskorlátozott

A dzseki ember kutyája

A Horváth-kert felől gyermekszikoltozás hallatszott 1996. december 2-án, 13.00 órakor. Segítsé! Jaj, a kiskutyám! Nagy kavarodás, futkosás támad. Sokan odarohannak, segíteni akarnak, de már késő!

Egy kicsiny tacsó kutyája teteme fekszik véresen a téren. Pórázat kétségbeesetten tartja még kezében egy kislány, aki észre sem veszi, hogy szakadt a ruhája és vérzik a lába. Őt is megmarta az a nagy fehér kutya, amelyet éppen elrángat a gazdája a helyszínről. A rángatás nem sokat ér, a kutya nem tágit. Véres a szája. Nekiugrik az egyik segíteni akaró férfinak. Erre aztán jön a gazda „nevelése”: jó néhányszor oldalba rúgja a kedvencét a dzseki fiatalember, és kutyájával együtt elrohan...

Valaki gyorsan a fülkéből hívja a 07-et. Megérkeznek a rendőrök. Azonnal intézkednek. Egy ismerős a kislányt orvoshoz viszi. A rendőrök jegyzőkönyveznek. Szeretnének valami közelebbit megtudni a fehér kutyáról.

Valaki, aki látta, határozottan közölte, hogy egy harci kutya volt, szájkosár nélküli bull terrier. A tettes és gazdája a tempom felé rohant el...

„Bi”

A leveleket szükség esetén, a tartalom tiszteletben tartásával, rövidítve és szerkesztve közöljük.

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16						17						18		
19					20				21					
22				23				24					25	
26	27		28		29		30		31	32	33			
34							35			36			37	38
39	40			41		42						43		
44		45				46				47				48
49		50			51		52	53		54				55
56			57					58		59	60			
61				62	63	64			65				66	
67		68	69		70				71					72
73	74					75	76			77	78	79		80
81						82			83			84	85	
86			87		88			89		90	91			92
93							94							

Rejtvényünkben élő és elhunyt magyar színművészek nevei kaptak helyet a vízszintes 1, 34, 42, 47, 50, 57, 69, 82, a függőleges 7, 11, 41, 43, 48 sorokban. Megfejtésül a neveket kérjük, 1997. január 31-ig a szerkesztőség címére beküldeni. A helyes megfejtést beküldők között könyvnyereményeket sorsolunk ki.

Vízszintes: 1. (József) 6. Gárdonyi-regény 10. Erős szándék 16. Zóna 17. Barázdahasító 18. Keleti férfinév 19. Mézgaék szomszédja 20. Cinnel bevon 21. Szabó Magda regénye 22. Dal 23. Magasra tart 24. Lopakodva távozó 25. Négy lábú 26. Folyami kavics 30. Részben boncol! 32. Téli sportolás 34. (Vera) 35. Férfinév 37. Olasz folyó 39. Legmagasabb hegycsúcsról származó 42. (László) 34. Konyhakerti nővény 44. Megeléget 45. A fordítottja: iskola - diáknyelven 46. Női becenév 47. (Manny) 49. Személynév 50. (Anna) 52. Szörén .. meg a lovat 54. Sérülései 56. Omszk folyója 57. (László) 58. Autóverseny útleírása 61. Vas megyei település 63. Originális 66. Bejgli töltelék 67. Részben lekesik! 69. (Lili) 71. Két személynév 72. Ikra belseje 73. Világhírű kamesterünk (Antal) 75. Födre kiömlött folyadék 78. Volt - latinul 81. Elcsépett mondás 82. (Lajos) 83. Művészet - latinul 84. Lám 86.

Uralma alá hajt 88. „A” ravaszdi 90. Menyasszony 92. Régi római pénzecske 93. Francia férfinév 94. Szegénységben él.

Függőleges: 1. Foggyógyítás 2. Rettenetes ... 3. Erősen emelkedő 4. Esőben áll 5. Dolgozó - latinul 6. Korunk félelmetes fegyvere 7. (Miklós) 8. Hibázató 9. Közösen rezeget 10. Miskolc hegye 11. (Gyula) 12. Vaspálya - névelővel 13. Deklinál 14. „A” folyadék 15. Nem megengedett 23. Vércsatornája 25. Mézfajta 27. A csodák csodája 28. Egyszerű gép 29. A fordítottja: felség - angolul 31. Hítel ismert idegen szóval 33. F cézett női név 34. Alíráások utáni rövidítés 35. Közigazgatási egység 36. ...tarda (tűzok) 38. Állat lakhelye 40. Ökölvívó olimpiai bajnokunk (István) 41. (Sándor) 43. (Ervin) 44. Biztosító katonai egység 45. In-nivaló 46. Rövidítés cégtáblákon 48. (Erzsi) 51. Nézet közepe 53. A II. világháborúban elpusztult csehszlovák község 55. Női név 57. Török államférfi (Atatürk +) 59. Részben kitisztul! 60. Francia város 62. Egyes órák tartozéka 64. Vajon rátámad? 65. E.T.S. 68. Hivatali helyiség 70. Cseh folyó 74. Oxigénmódosulat 76. Mint az előző! 77. Távolkeleti pálinka 79. Külföldi pénznem 80. Rak 81. S.H.A. 83. Angolna - németül 85. E napon 87 Fordított személynév 89. Kémi kezd 91. Nagy mélység - vissza.

Az 1996. december 20-án megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

„A nagy söiét mikor száll széjjel,
S mikor lesz béke és derű?”

A szerkesztőség könyvjutalmát nyerték: Réti Kornélia (Mészáros u.), Nemes Rita (Tárnok u.), dr. Nemes György (Vác, Köztársaság út).

A Vecsey András önkormányzati képviselő által felajánlott könyvet nyertek: Véghe Anna (Östom u.) és Marik Béláné (Csalogány u.)

A nyereményeket postán küldjük el.